Жыві, Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№ 248 (261) 28 снежня 1991 г. Субота. ВЫДАЕЦЦА З КАСТРЫЧНІКА 1990 ГОДА НА БЕЛАРУСКАЙ І РУСКАЙ МОВАХ. Кошт: у розніцу — 10 кап. падпісны — 3 кап.

ФАКС

ФАКТЫ, АРГУМЕНТЫ, КОММЕНТАРИИ, СУЖДЕНИЯ

Сердце не выдерживает...

ГОМЕЛЬ. Кошмарные очереди и давки в магазинах за едой многим становятся не под силу.

С трудом достоявшись за сметаной в универсаме по улице Баховской, 64-летний пенсионер Ш. так и не воспользовался покупкой — умер у прилавка от сердечного приступа. Приехавшая с большим опозданием «скорая помощь» уже не понадобилась.

Анатолий ГОТОВЧИЦ.

Чей союз профессиональнее?

Перед необходимостью ещё одного выбора оказались рабочие Минского автозавода — здесь теперь сосуществуют два профсоюзных комитета.

На днях здесь прошла учредительная конференция свободного профсоюза МАЗа, которая утвердила устав и определилась с выборными органами. На ней, кстати, было решено сделать профсоюз недоступным для разного рода работодателей — устав лишил администрацию предприятия права членства в нем.

Итак, официальный профсоюз по-прежнему существует, членами двух одновременно быть запрещено, на учредительной конференции нового союза присутствовало 29 человек. Чья возьмет?

Ирина ФЕДОРОВА.

...А дочка поймет все позже

От мощной дозы радиации, полученной в зоне Чернобыльской АЭС, скончался два года назад 23-летний сотрудник Витебского УВД Сергей Малахов. Совсем немного не дожил он до рождения дочери и уж, конечно, не подозревал, что его посмертно наградят боевым орденом.

Спустя два года после похорон Сергея его начальник генерал-майор Алексей Клещенок вручил орден Красной Звезды вдове Малахова Лидии и его родителям.

На церемонии присутствовала и маленькая дочь покойного милиционера, которая еще не понимает, какой ценой оплачен и какими слезами оплакан пятиконечный знак.

Сергей СЕРГЕЕВ.

Вкратце

△ В Минске началась работа международной конференции «Неправительственные организации и инициативы — за безопасность и будущее детей Чернобыля».

△ Уголовное дело о гибели 21 августа в Москве во время попытки государственного переворота Дмитрия Комаря, Ильи Кричевского, Владимира Усова прекращено. Следователь Московской городской прокуратуры В. Фокина сказала твердо, что экипаж БМП-536 не виновен.

«Мрія» летела с индейкой

ГОМЕЛЬ. Гуманитарная помощь, доставленная из США в Киев авиалайнером «Мрія», дошла и до города над Сожем.

75 тонн лекарств, медоборудования, детских продуктов питания поступило в адрес управления здравоохранения облисполкома. Помощь собрана по инициативе известного гомельчанам своими лекциями пастора Мура. Он же и сопровождал груз вместе с женой и сыном.

В детском отделении медсанчасти химзавода, куда также распределена помощь для маленьких пациентов, госпожа Шарон Мур устроила торжественный ужин с индейкой — точно такой, какую готовят в каждой американской семье к Рождеству и Новому году.

Анатолий ГОТОВЧИЦ.

Лоточницы искренне верят...

На улице Пушкинской в Кобрине удивляет лоток христианской библиотеки.

Лоток, смутное сегодняшнее время и неприличная пухлость кошельков заставляют начинать большинство вопросов к библиотекарям со слова «Почем?». За «почем?» следует терпеливый ответ: книги не продаются, они даются почитать в обмен на паспортные данные.

Кстати, таких религиозных библиотек на общественных началах в республике уже много. Эта существует уже полтора года.

Ольга КОРОВИНА.

Купил кое-что на миллион с лишним...

Эта информация — специально для тех из нас, кто ежедневно стоит в очередях, у кого даже при покупке бутылки молока требуют показать документ, удостоверяющий личность...

В аэропорту «Минск-2» задержан гражданин П. Семенко — житель г. Петропавловск-Камчатский. Он пытался вывезти за пределы республики самолетом ИЛ-76, бортовой номер 76755, продовольственных и промышленных товаров, скупленных на территории республики, на общую сумму 1.354.000 рублей.

Товар был приобретен хозрасчетно - производственным участком «Авага» (г. Петропавловск-Камчатский) у общества с ограниченной ответственностью «Эврика» Центрального райисполкома г. Минска. Товары изъяты, составлен протокол.

Николай СУВОРОВ.

Шумит рынок...

Цены (в рублях) на 24 декабря

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ (Кузнечный рынок). Картофель (1 кг) — 7—10, капуста 5—7, морковь — 7—8, свекла — 10—12, сметана — 100, творог—40, говядина — 100—200, свинина — 100—200.

ВИЛЬНЮС. Картофель — 3—5, капуста — 3, морковь — нет, свекла — нет, сметана — нет, говядина — 75—85, свинина — 75—85.

РИГА. Картофель — 5—8, капуста — 2—3, морковь — 4—8, свекла — 3—4, сметана — 60—100, творог — 40—50, молоко — 10, говядина — 50—60, свинина — 45—90.

ТАЛЛИНН. Картофель — 7, капуста — 3, морковь — 4, свекла — 3, сметана—нет, творог — нет, молоко — нет, говядина — нет, свинина — 50.

МИНСК (Комаровский рынок). Картофель — 5—6, капуста — 2—3, морковь — 5—15, свекла — 3—4, лук — 7—8, яблоки — 8—25, мандарины — 18—25, сало — 70, свинина — 80, телятина — 90, куры (1 кг) — 25, кролик (1 кг) — 25, масло — 80, творог — 40, сметана — 25, мед — 120, яйца (1 дес.) — 30, пиво (1 бут.) — 4, сигареты «Космос» — 8.

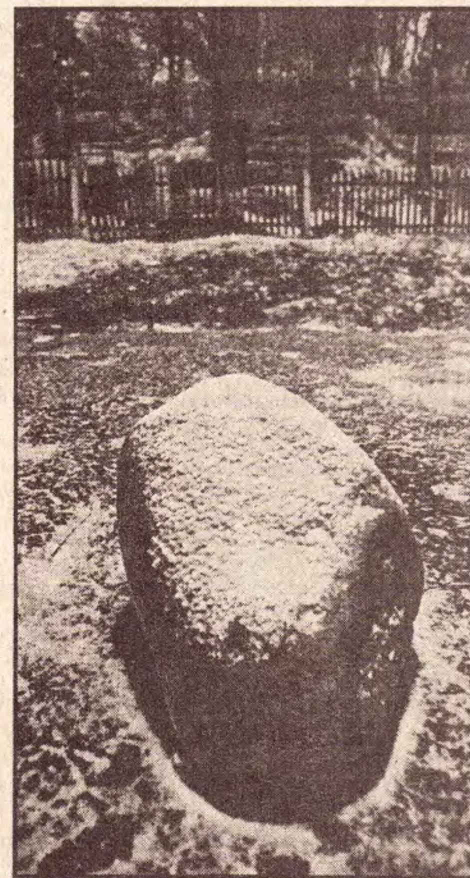
«Агентство РИД».

«Горячий» телефон 32-24-02 работает ежедневно с 9 до 11 часов.

Ракурс

АПАГАНЕНАЯ ПАМЯЦЬ...

Крыжы Памяці на месцах масавых расстрэлаў ні ў чым не вінаватых людзей. Першы з іх паўстаў у Курапатах. Мінулай восенню, на Дзяды, маўклівы знак пакуты з'явіўся і на Полаччыне...

Жалобнае народнае шэсце пранесла яго праз увесь горад, сімвалічна прайшоўшы па апошнім шляху ахвяраў крывавага тэрору савецкай улады супраць сваіх грамадзян. Пачынаўся гэты шлях на плошчы (раней Свабоды, цяпер — Леніна), дзе калісьці мясціліся штаб і турма НКВД—КДБ. А канчаўся — ля могілак побач з вёскай Бельчыца, вакол якіх у 30-я гады расстрэльваліся жыхары навакольных вёсак. У гэтую шчодра палітую народнай крывёю зямлю і быў укапаны крыж. Узняўшы небу аздоблены вянком з калючага дроту кароткі надпіс: «Пакутнікам Беларусі ад нашчадкаў, не страціўшых памяць». Запрошаныя святары асвяцілі крыж па праваслаўным, уніяцкім і каталіцкім абрадах.

Увесь год да гэтага святога месца хадзілі людзі, клалі кветкі, ставілі свечкі. Але ні ганьба народная, ні боская кара не спыніла рукі нягодніка. Напярэдадні сёлетніх Дзядоў маланкай апаліла вестка: Крыж Памяці зламаны, апаганены.

І — нікому няма справы. Ні міліцыі, ні ўладам. Толькі бабулькі мясцовыя павохкалі ды разышліся.

Біць у званы пачалі народнафронтаўцы. Выйшлі на райвыканкам, звязаліся з мясцовым саўгасам. З дапамогаю ягоных майстроў і быў зроблены яшчэ адзін крыж. Укапалі яго крыху паводдаль, як цень. А стары прыбіраць не сталі. Пакінулі як сімвал ужо не толькі пакуты, але і чалавечага вандалізму...

Ларыса МАЛАШЭНЯ.
Фота Сяргея ПЛЫТКЕВІЧА.
г. Полацк.

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб мінімальнай заработнай плаце і дзяржаўных гарантыях у галіне аплаты працы

Артыкул 1. Мінімальная заработная плата.

Мінімальная заработная плата — нарматыў, які вызначае мінімальна дапушчальны ўзровень грашовых або натуральных выплат работніку наймальнікам за выкананую для яго работу.

Пералік выплат, якія ўключаюцца ў заработную плату, вызначаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 2. Ужыванне мінімальнай заработнай платы.

Мінімальная заработная плата з'яўляецца асновай для вызначэння рэспубліканскіх тарыфаў у галіне аплаты працы, пенсій, стыпендый, дапамог і іншых сацыяльных выплат.

Артыкул 3. Размер мінімальнай заработнай платы.

Размер мінімальнай заработнай платы вызначаецца, зыходзячы з мінімальнага спажывецкага бюджэту з улікам рэальных умоў аднаўлення рабочай сілы ў адпаведнасці з яе вартасцю, і зацвярджаецца Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь.

У калектыўных дагаворах (пагадненнях) можа прадугледжвацца больш высокі размер мінімальнай заработнай платы.

Артыкул 4. Дзяржаўныя гарантыі ў галіне аплаты працы.

Дзяржаўныя гарантыі ў галіне аплаты працы ўключаюць мінімальную заработную плату, рэспубліканскія тарыфы, а таксама некаторыя віды даплат і надбавак кампенсацыйнага характару, вызначаных заканадаўствам.

Дзяржаўныя гарантыі ў галіне аплаты працы, акрамя рэспубліканскіх тарыфаў, распаўсюджваюцца на работнікаў, якія знаходзяцца ў працоўных адносінах на ўмовах найму незалежна ад форм уласнасці і гаспадарання.

Рэспубліканскія тарыфы ў галіне аплаты працы як дзяржаўныя гарантыі распаўсюджваюцца на работнікаў у адпаведнасці з часткай першай артыкула 5 гэтага Закона.

Артыкул 5. Рэспубліканскія тарыфы ў галіне аплаты працы.

Рэспубліканскімі тарыфамі ў галіне аплаты працы з'яўляюцца месячныя тарыфныя стаўкі і службовыя аклады, якія вызначаюць узроўні аплаты працы для канкрэтных прафесіянальна-кваліфікацыйных груп работнікаў бюджэтных устаноў і арганізацый. Іншыя наймальнікі, калі гэта прадугледжана калектыўнымі дагаворамі (пагадненнямі), абавязаны выкарыстоўваць рэспубліканскія тарыфы для дыферэнцыравання аплаты працы ў залежнасці ад прафесіі, кваліфікацыі, складанасці і ўмоў выканання работ. У іншых выпадках наймальнікі маюць права выкарыстоўваць рэспубліканскія тарыфы ў якасці арыенціраў для дыферэнцыравання аплаты працы.

Рэспубліканскія тарыфы ў галіне аплаты працы вызначаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь або іншым упаўнаважаным на гэта органам на наступны каляндарны год паводле ўзгаднення с прафсаюзамі на падставе мінімальнай заработнай платы і цэнтралізавана ўстаноўленых дыферэнцыраваных у залежнасці ад складанасці працы тарыфных каэфіцыентаў адзінай тарыфнай сеткі.

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь на працягу каляндарнага года мае права павышаць рэспубліканскія тарыфы ў галіне аплаты працы.

Артыкул 6. Размеры аплаты працы.

Размеры аплаты працы работнікаў вызначаюцца на падставе калектыўных дагавораў (пагадненняў), працоўных дагавораў і кантрактаў з улікам патрабаванняў працоўнага заканадаўства, залежаць ад іх асабістага працоўнага ўкладу і максімальнымі размерамі не абмяжоўваюцца.

Артыкул 7. Формы выплаты заработнай платы.

Аплата працы ажыццяўляецца ў грашовых адзінках, якія знаходзяцца ў абарачэнні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, або ў валюце, якая мае законнае прымяненне ў рэспубліцы.

Са згоды работніка дапускаецца замена грашовай аплаты натуральнай.

Артыкул 8. Тэрміны і перыядычнасць аплаты працы.

Аплата працы праводзіцца рэгулярна ў дні, вызначаныя ў калектыўным дагаворы (пагадненні) або ў працоўным дагаворы (кантракце), але не радзей кожнага паўмесяца.

Для асобных катэгорый работнікаў заканадаўствам могуць быць вызначаны іншыя тэрміны выплаты заработнай платы.

Артыкул 9. Рэзервовы фонд заработнай платы.

Для забеспячэння выплат належнай работнікам заработнай платы, а таксама прадугледжаных заканадаўствам, калектыўным і працоўным дагаворамі гарантыйных і кампенсацыйных выплат у выпадку банкруцтва або неплацежаздольнасці наймальніка, ліквідацыі прадпрыемства, установы, арганізацыі, спынення дзейнасці прадпрымальніка і ў іншых, прадугледжаных заканадаўствам выпадках, наймальнікі абавязаны ствараць рэзервовы фонд заработнай платы на падставах, у размерах і парадку, прадугледжаных калектыўнымі дагаворамі (пагадненнямі). Выкарыстанне гэтага фонду на іншыя мэты дазваляецца толькі па ўзгадненню з працоўным калектывам.

Артыкул 10. Гарантыя кампенсавання сродкаў на аплату працы.

Сродкі на аплату працы работнікаў, якія знаходзяцца ў працоўных адносінах на ўмовах найму з наймальнікам, незалежна ад форм уласнасці гарантуюцца даходам і маёмасцю наймальніка.

Пры немагчымасці праводзіць аплату працы на ўзроўні дзяржаўных гарантый, прадугледжаных гэтым Законам, наймальнік можа быць ва ўстаноўленым парадку аб'яўлен банкрутам. Пры гэтым выплаты паводле абавязацельстваў перад працаўнікамі робяцца за кошт яго маёмасці.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С. ШУШКЕВІЧ.

21 снежня 1991 г. г. Мінск.

ПАСТАНОВА

Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб мінімальнай заработнай плаце і дзяржаўных гарантыях у галіне аплаты працы»

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанаўляе:

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь «Аб мінімальнай заработнай плаце і дзяржаўных гарантыях у галіне аплаты працы» з моманту яго прыняцця.

2. Устанавіць з 1 студзеня 1992 года мінімальную заработную плату ў размеры 350 рублёў у месяц.

3. Даручыць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь да 1 лютага 1992 года:

— зацвердзіць тыпавое палажэнне аб рэзервовым фондзе заработнай платы;

— прадставіць прапановы аб прывядзенні існуючых заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з гэтым Законам.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С. ШУШКЕВІЧ.

21 снежня 1991 г. г. Мінск.

Спасите наши души!

КАРАУЛ, ГРАБЯТ!

Вот какой случай произошел с одним витебским кооперативом, который специализируется на строительстве. Кстати, объемы работ у него в два раза больше, чем в аналогичном строительном тресте, а численность раза в три меньше. Соответственно меньше и фонд заработной платы, и затраты на рубль произведенной продукции, хотя, конечно, люди зарабатывают гораздо больше, чем в госсекторе.

Поскольку кооператив выполнял в основном государственные заказы и, подчеркиваю, по государственным расценкам, с него брали в казну налог примерно 20 процентов. Но однажды исполком того города, где зарегистрирован кооператив, обратился к нему с просьбой наладить выпуск товаров народного потребления. Коллектив, понимая все трудности местных властей, быстро организовал новое производство. Правда, для начала в небольшом количестве. Где-то тысяч на сорок. Весь же объем работ составлял несколько миллионов.

Все, казалось бы, остались довольны, интересы всех сторон соблюдены. Но вот тут-то предприниматели и получили урок, который, думается, не будет забыт никогда. Местная налоговая инспекция, прослышав о том, что кооператив стал выпускать товары по договорным ценам, поскольку по таким же ценам покупал и сырье, обложила коллектив новым налогом, который превышал прежний ровно в два раза. Но не эти сорок тысяч, как того требует логика, а вообще все доходы.

Простите, но девяносто девять процентов работ мы выполняем по госрасценкам, безрезультатно взывали к здравому смыслу предприниматели, за что же такой грабеж? Оказалось, что в результате кооператив должен был внести в казну сумму, во много раз превышающую весь доход от продажи товаров народного потребления. Понимали это в Минфине республики, куда кооператоры обратились, понимали и в республиканской налоговой инспекции, но в результате победила дурацкая инструкция, изобретенная где-то в Москве.

— Да я своими руками разобью эти товары, из-за которых нас почти разорили, — сказал председатель кооператива Георгий Калиновский. — И разбил. Кувалдой размолотил все, что не успели продать.

«Бред какой-то»,—скажет читатель. Действительно, бред. Но, прошагав не один километр вместе с кооператором, терявшим последние капли веры в справедливость, по коридорам власти, я убедился, что бред этот — реальность нашего бытия. Некоторые действующие законы и особенно дополняющие их инструкции сделаны так, чтобы поощрить махровую спекуляцию, но убить в зародыше всякий интерес к производственной деятельности.

Об этом же говорили недавно и руководители Союза предпринимателей республики при обсуждении проекта законов о налогообложении.

— В развитых странах, — подчеркнул эксперт Союза, председатель правления объединения «Техэнергостройналадка» Михаил Шавельзон, — предусматривается законом: если в суде будет доказан тот факт, что налоги удержаны неправильно, орган, допустивший ошибку, возвращает пострадавшей фирме сумму, равную их тройному размеру. У нас же даже в Хозяйственный суд нельзя подать апелляцию.

Кстати, и сейчас бухгалтера предприятий и организаций сходят с ума, разгадывая ребусы, которые им задают налоговые работники. Только в этом году методика налогообложения менялась три раза. Порой новые инструкции доходят до исполнителей через полгода после того, как они должны были вступить в действие. Тут уж наказывать можно всех подряд. Задним числом приходится пересчитывать некоторые виды налогов. А ведь было обещано, что в течение пяти лет будет хоть какая-то стабильность.

По мнению самих налоговых работников, примерно половина предприятий утаивает прибыль, чтобы не платить налоги. Но в действительности система инструкций по налогообложению так запутана, что разобраться в ней не могут даже работники Минфина республики. Одни документы противоречат друг другу, другие допускают двойное толкование. Министерство финансов Союза ССР, надо думать, почило в Бозе вместе с Союзом, но бумаги, которые оно наплодило, еще действуют.

Налоги — самый тонкий и самый сложный инструмент экономической политики государства. Умело применяя его, можно добиться экономического бума, но любая ошибка в этом деле приводит к депрессии или даже к свертыванию производства. Похоже, в ближайшем будущем нас ждет именно это. Понятно стремление сократить дефицит бюджета, но нельзя это сделать, убив «курицу, несущую золотые яйца».

Владимир САМОЙЛОВ,
обозреватель «Народной газеты».

Усё па-старому!

А ў «Юнацтве» ўсё партыйныя балады...

Неяк падзівіўся, што прапануе сваім чытачам выдавецтва «Юнацтва». Дык вось: зборнік «Родной и близкий» пра У. І. Леніна, П. Ткачова «Балада аб партыйным білеце», М. Зяньковіча «Эпоха в лицах» (пра камуністаў, камісараў і да т. п.), зноў М. Зяньковіча «Соленый год»... Нават не верыцца, што на двары іншы час, што пазбавіліся партакратычных лейцаў.

Не здзіўлюся, калі яшчэ адзін том таго ці іншага партакрата з'явіцца ў «Юнацтве». А вось беларускіх творцаў тут не спяшаюцца выдаваць, некаторых перакідваюць з плана ў план.

У Доме кнігі, па вобразнаму выслоўю Р. Барадуліна, «Юнацтва» называюць рэжымным выдавецтвам.

Калі ж яно стане сапраўды нацыянальным?

Васіль КАЛЯДЗІНСКІ,
настаўнік.
г. Мінск.

«Совок» заработает сам

Тот факт, что советские спекулянты, к страшному негодованию местного населения, заполонили все «блошиные рынки» Польши, ни для кого не является новостью. Только негодование поляков по этому поводу носит не совсем искренний характер.

Ведь советские спекулянты предлагают свои товары по столь бросовым ценам, что это с лихвой окупает для населения все неудобства от их нашествия. Больше тревожит польских экономистов то, что эти «туристы» меняют вырученные злотые на валюту, увозя ее с собой. Однако выгоды советско-польского «бартера», похоже, уверенно покрывают и этот недостаток. Польша, по крайней мере в ближайшее время, вовсе не намерена вводить для «совков» долларовый ограничительный ценз, как это уже было сделано по отношению к монголам и румынам, вынужденным иметь при посещении не менее 25 долларов на каждый день пребывания.

«М.-Э.».

Народная газета

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ ВЕТЭРАНАХ

ПРАЕКТ

Палітыка Рэспублікі Беларусь у адносінах да ветэранаў мае на мэце стварыць сацыяльна-эканамічныя, арганізацыйныя, прававыя ўмовы і гарантыі для жыцця, дастойнага чалавека цывілізаванага грамадства.

Гэты Закон вызначае прававы статус ветэранаў вайны, працы і Узброеных Сіл*, накіраваны на павышэнне іх жыццёвага ўзроўню, расшырае кола асоб, якія карыстаюцца льготамі і перавагамі, вызначае дадатковыя гарантыі дзейнасці ветэранскіх арганізацый.

Артыкул 1. Дзяржаўная палітыка ў адносінах да ветэранаў

Дзяржаўная палітыка ў адносінах да ветэранаў з'яўляецца важным напрамкам дзейнасці Рэспублікі Беларусь, якая ажыццяўляецца яе органамі. Яна будуецца на аснове наступных прынцыпаў:

забеспячэнне сацыяльнай і прававой абароненасці;

гарантаванае матэрыяльнае забеспячэнне на ўзроўні не ніжэй пражытачнага мінімуму;

стварэнне ўмоў для падтрымання фізічнага і псіхічнага здароўя і актыўнага даўгалецця ў адпаведнасці з дасягненнямі сучаснай навукі;

забеспячэнне жыллём;

прадастаўленне кожнаму ветэрану сацыяльных паслуг, віды і якасць якіх забяспечваюць дастойны жыццёвы ўзровень, задавальненне надзённых патрэбнасцей;

садзейнічанне дзейнасці ветэранскіх арганізацый, прыцягненне ветэранаў да непасрэднага ўдзелу ў фарміраванні і рэалізацыі палітыкі і праграм, якія датычацца ўсяго грамадства, і ў асаблівасці ветэранаў;

стварэнне неабходных умоў для ўдзелу ў грамадска карысная дзейнасці, рэалізацыі права на працу без якіх-небудзь абмежаванняў, за выключэннем стану здароўя.

Артыкул 2. Ветэраны вайны

Ветэранамі вайны прызнаюцца грамадзяне, якія прымалі ўдзел у баявых дзеяннях па абароне Айчыны ў складзе дзеючай арміі (дзеючага флоту), партызанскіх атрадаў і падполля, а таксама выконвалі воінскі абавязак у складзе савецкіх войск або ў якасці спецыялістаў (саветнікаў) на тэрыторыі іншых краін у перыяд лакальных войнаў (канфліктаў).

У склад ветэранаў таксама ўваходзяць:

грамадзяне, якія прымалі ўдзел ва ўзброенай барацьбе з бандфарміраваннямі ў складзе знішчальных батальёнаў, узводаў і атрадаў абароны народа, што дзейнічалі з 1 студзеня 1944 г. па 31 снежня 1951 г. на тэрыторыі Украінскай ССР, Беларускай ССР і прыбалтыйскіх рэспублік;

грамадзяне, якія прымалі ўдзел у гады Вялікай Айчыннай вайны ва ўзброенай барацьбе супраць фашысцкіх захопнікаў у складзе знішчальных атрадаў і народнага апалчэння;

грамадзяне, якія прымалі ўдзел у размініраванні тэрыторыі пасля вызвалення яе ад нямецкай акупацыі;

грамадзяне, якія прымалі ўдзел у дастаўцы грузаў злучэнням і часцям дзеючай арміі ў складзе ваенізаваных транспартных фарміраванняў.

Гэтым Законам пацвярджаецца факт прызнання ветэранамі вайны ўдзельнікаў усіх папярэдніх войнаў па абароне Айчыны.

У далейшым парадак вызначэння статуса ветэрана вайны ўстанаўліваецца Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 3. Ветэраны працы

Ветэранамі працы з'яўляюцца грамадзяне, якія маюць агульны стаж працоўнай дзейнасці 20 каляндарных гадоў і больш для жанчын і 25 каляндарных гадоў і больш для мужчын або з меншым стажам пры асаблівых умовах працы і маюць права на пенсію па ўзросту ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Артыкул 4. Ветэраны Узброеных Сіл

Ветэранамі Узброеных Сіл з'яўляюцца грамадзяне, звольненыя з Узброеных Сіл, органаў Камітэта дзяржаўнай бяспекі і Міністэрства ўнутраных спраў, якія маюць выслугу гадоў і права на пенсію ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Артыкул 5. Ветэраны, якія з'яўляюцца інвалідамі

Прававы статус ветэранаў, якія з'яўляюцца інвалідамі, вызначаецца дзеючым заканадаўствам і Законам Рэспублікі Беларусь «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь».

Артыкул 6. Пенсіённае забеспячэнне

Пенсіённае забеспячэнне ветэранаў ажыццяўляецца на падставе дзеючага заканадаўства.

Артыкул 7. Асновы палітычнага, сацыяльнага і прававога статуса ветэранаў

Ветэраны ў Рэспубліцы Беларусь валодаюць усёй паўнатой палітычных, сацыяльна-эканамічных, асабістых правоў і свабод і нясуць абавязкі, прадугледжаныя для грамадзян Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь і іншымі заканадаўчымі актамі.

Прызнаючы заслугі ветэранаў, дзяржава гарантуе ім дадатковыя правы, ільготы і перавагі на аснове гэтага Закона і іншых заканадаўчых актаў.

Ветэраны маюць права на ўтварэнне тэрытарыяльных выбарчых акруг для вылучэння сваіх прадстаўнікоў (ветэранаў) у Саветы народных дэпутатаў усіх узроўняў па нормах, устаноўленых законамі Рэспублікі Беларусь «Аб выбарах народных дэпутатаў Рэспублікі Беларусь» і «Аб выбарах народных дэпутатаў мясцовых Саветаў народных дэпутатаў Рэспублікі Беларусь», удзельнічаць у рабоце грамадскіх аб'яднанняў, дзейнасць якіх не супярэчыць Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і дзеючаму заканадаўству.

Артыкул 8. Асновы прававога статуса ветэранскіх арганізацый

У мэтах абароны правоў і ахоўваемых Законам інтарэсаў ветэранаў у абласцях, раёнах, гарадах, на прадпрыемствах, у арганізацыях, установах і па месцы жыхарства ствараюцца ветэранскія арганізацыі, якія ўзначальваюць выбраныя імі саветы ветэранаў, што аб'ядноўваюцца Рэспубліканскім Саветам і ажыццяўляюць сваю дзейнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і статутам арганізацыі ветэранаў Рэспублікі Беларусь.

Ветэранскія арганізацыі на адпаведным узроўні маюць права ўдзельнічаць у выпрацоўцы рашэнняў дзяржаўных органаў, прадстаўляць і абараняць інтарэсы ветэранаў у дзяржаўных і грамадскіх органах, выконваць іншыя паўнамоцтвы, прадугледжаныя заканадаўствам аб грамадскіх арганізацыях, аб'яднаннях і іншымі актамі заканадаўства.

Ветэранскія арганізацыі маюць права ўдзельнічаць у прыняцці рашэнняў, якія непасрэдна закранаюць іх інтарэсы, атрымліваць неабходную інфармацыю па пытаннях сацыяльна-эканамічнага становішча працуючых і непрацуючых ветэранаў ад адміністрацыі прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў, а таксама ад органаў дзяржаўнага і гаспадарчага кіравання.

Рэспубліканскі савет арганізацыі ветэранаў валодае правам заканадаўчай ініцыятывы ў вышэйшым органе дзяржаўнай улады рэспублікі.

Артыкул 9. Працоўная дзейнасць ветэранаў

У мэтах рэалізацыі творчых і вытворчых здольнасцей ветэранаў яны маюць права працаваць на прадпрыемствах, ва ўстановах і ў арганізацыях, а таксама займацца прадпрымальніцкай або іншай працоўнай дзейнасцю, не забароненай законам, ствараць пры саветах ветэранаў кааператывы (аб'яднанні кааператываў), малыя прадпрыемствы.

Абмежаванне працоўнай, прадпрымальніцкай і іншай грамадска карыснай дзейнасці ветэранаў не дапускаецца, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных Законам.

Ветэрану пасля выхаду на пенсію па рашэнню працоўнага калектыву прадастаўляюцца дадатковыя ў параўнанні з дзеючым заканадаўствам ільготы і перавагі па паляпшэнню жыллёвых умоў, медыцынскаму, санаторна-курортнаму і культурнаму абслугоўванню, устаноўленыя на дадзеным прадпрыемстве, у арганізацыі.

Звальненне рабочых і служачых па ініцыятыве адміністрацыі ў сувязі з дасягненнем пенсіённага ўзросту не дапускаецца.

Артыкул 10. Гарантыі вытворчай дзейнасці ветэранскіх арганізацый

Дзяржаўныя органы аказваюць ветэранскім арганізацыям фінансавую падтрымку. Ім могуць прадастаўляцца субсідыі са сродкаў адпаведных бюджэтаў, бязвыплатна перадавацца будынкі, абсталяванне і іншая маёмасць, неабходная для ажыццяўлення іх статутных задач.

Ветэранскія кааператывы (аб'яднанні кааператываў), малыя прадпрыемствы, калі на іх працуе не менш як 60 працэнтаў ветэранаў, вызваляюцца ад падатку на прыбытак і збораў, якія ўносяцца ў дзяржаўны бюджэт.

Артыкул 11. Паляпшэнне жыллёвых умоў

Ветэранам, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, жылыя памяшканні прадастаўляюцца выканкамамі мясцовых Саветаў народных дэпутатаў па месцы жыхарства або прадпрыемствамі па месцы работы ў адпаведнасці з жыллёвым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і існуючымі льготамі.

Ветэраны маюць пераважнае права на ўступленне ў жыллёва-будаўнічыя (жыллёвыя), гаражныя кааператывы і садаводчыя таварыствы, а таксама на атрыманне льготных пазык для індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва.

Артыкул 12. Аплата жылой плошчы і камунальных паслуг

Непрацуючыя ветэраны, якія атрымліваюць пенсію ў мінімальным памеры і з'яўляюцца асноўнымі кватэранаймальнікамі, удзельнікі вайны (жанчыны, якія дасягнулі 55 гадоў, мужчыны — 60 гадоў) вызваляюцца ад платы за жылую плошчу ў межах норм, вызначаных заканадаўствамі. Лішняя жылая плошча (да 15 кв. метраў) аплачваецца ў адзінарным памеры. Ім прадастаўляецца 50-працэнтная скідка пры аплаце за карыстанне тэлефонам (акрамя міжгародніх і міжнародных размоў), аплаце за карыстанне камунальнымі паслугамі (ацяпленне, газ, водаправод, электраэнергія), а пражываючым у дамах, што не маюць цэнтральнага ацяплення, — 50-працэнтная скідка з кошту паліва, якое набываецца ў межах норм, устаноўленых для продажу насельніцтву.

Забеспячэнне палівам ветэранаў праводзіцца ў першачарговым парадку.

Розніца ў аплаце жылой плошчы і камунальных паслуг адносіцца за кошт дзяржаўнага бюджэту.

Артыкул 13. Права на атрыманне жылой плошчы ва ўласнасць

Ветэраны маюць права на льготнае атрыманне ва ўласнасць дзяржаўных і ведамасных дамоў і кватэр, у якіх яны пражываюць, у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Артыкул 14. Гандлёва-бытавое абслугоўванне

Для арганізацыі гандлёва-бытавога абслугоўвання ветэранаў прамысловымі таварамі першай неабходнасці дзяржава стварае спецыяльныя магазіны, секцыі, аддзелы, накіроўвае ў іх мэтавым прызначэннем пэўную частку тавараў.

Праўленні кааператыўных, адміністрацыя іншых сельскагаспадарчых вытворчасцей абавязаны прымаць меры па аказанню дапамогі непрацаздольным ветэранам сваіх гаспадарак у набыцці неабходных прадуктаў харчавання, у апрацоўцы прысядзібных участкаў, забеспячэнні кармамі для ўтрымання дамашняй жывёлы і птушкі.

Ветэраны маюць пераважнае права на ўстаноўку кватэрных тэлефонаў, абслугоўванне на прадпрыемствах службы быту і грамадскага харчавання.

Мясцовыя Саветы народных дэпутатаў нясуць адказнасць за арганізацыю гандлёва-бытавога абслугоўвання ветэранаў.

Артыкул 15. Медыцынскае абслугоўванне

Ветэраны пры выхадзе на пенсію захоўваюць права на медыцынскае абслугоўванне ва ўстановах аховы здароўя, да якіх былі прымацаваны ў перыяд работы (службы), а таксама на санітарна-курортнае лячэнне.

Парадак прадастаўлення санаторна-курортнага лячэння вызначаецца органамі аховы здароўя, сацыяльнага забеспячэння і прафсаюзнымі арганізацыямі.

Медыцынскае абслугоўванне ветэранаў па месцы жыхарства ажыццяўляецца ўстановамі аховы здароўя ў першачарговым парадку. Ветэраны маюць права па рэкамендацыі медыцынскіх устаноў на бясплатнае аднаўленчае лячэнне, заняткі ў спецыяльных рэабілітацыйных цэнтрах і фізкультурна-аздараўленчых комплексах.

Артыкул 16. Забеспячэнне лякарствамі і медыкаментознымі сродкамі

Ветэраны, якія дасягнулі 70-гадовага ўзросту, забяспечваюцца па рэцэптах урачоў лякарствамі і медыкаментознымі сродкамі за кошт дзяржаўнага бюджэту.

Артыкул 17. Герыятрычная дапамога

Мясцовыя Саветы народных дэпутатаў арганізуюць і фінансуюць развіццё сістэмы герыятрычнай дапамогі праз сетку герыятрычных кабінетаў і пансіянатаў, бальніц для хранічных хворых, якія маюць патрэбу ў пастаянным доглядзе.

Артыкул 18. Пратэзаванне

Пратэзаванне канечнасцей, поласці рота (акрамя пратэзаў з каштоўных металаў), органаў слыху і зроку ветэранаў праводзіцца ўстановамі аховы здароўя і сацыяльнага забеспячэння ў першую чаргу ў адпаведнасці з устаноўленым парадкам.

Расходы на гэтыя віды пратэзавання праводзяцца за кошт дзяржаўнага бюджэту.

Артыкул 19. Праезд на грамадскім пасажырскім транспарце

Ветэраны (жанчыны, якія дасягнулі 55 гадоў, мужчыны — 60 гадоў) маюць права бясплатнага праезду на ўсіх відах гарадскога пасажырскага транспарту (за выключэннем таксі) і транспарту агульнага карыстання (за выключэннем таксі) у сельскай мясцовасці ў межах адміністрацыйнага раёна па месцы жыхарства.

Расходы праводзяцца за кошт дзяржаўнага бюджэту.

Артыкул 20. Правы ветэранаў на набыццё маёмасці пры раздзяржаўленні і прыватызацыі дзяржаўных прадпрыемстваў

Ветэраны маюць права ўдзельнічаць у раздзяржаўленні і прыватызацыі з улікам іх працоўнага стажу ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Артыкул 21. Матэрыяльная дапамога

Мясцовыя Саветы народных дэпутатаў, працоўныя калектывы за кошт уласных сродкаў маюць права праводзіць даплаты да пенсій ветэранаў, перыядычна мяняць гэтыя даплаты ў адпаведнасці з умовамі жыцця ў дадзеным рэгіёне, могуць аказваць дапамогу на лячэнне, набыццё тэхнічных сродкаў, якія аблягчаюць жыццё і дзейнасць ветэранаў, на рамонт жылых памяшканняў і іншыя патрэбы, для чаго ствараюць адпаведныя фонды.

Для гэтых мэт у бюджэце выканкамаў, у калектыўных дагаворах прадугледжваецца спецыяльны артыкул расходаў.

Артыкул 22. Тэрытарыяльныя цэнтры, аддзяленні сацыяльнай дапамогі, пансіянаты і дамы-інтэрнаты

Мясцовыя Саветы народных дэпутатаў, органы сацыяльнага забеспячэння, прадпрыемствы, арганізацыі, установы, калгасы і саўгасы ў мэтах стварэння належных умоў жыцця і быту ветэранаў арганізуюць тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання, пансіянаты і аддзяленні сацыяльнай дапамогі дома, а таксама спецыяльныя жылыя дамы з комплексам службаў для сацыяльна-бытавога абслугоўвання і працоўнай дзейнасці ветэранаў.

Для асоб, якія маюць патрэбу ў пастаяннай пабочнай дапамозе, арганізуюцца дамы-інтэрнаты.

Артыкул 23. Аб распаўсюджанні льгот і пераваг

Ільготы і перавагі, прадугледжаныя дзеючым заканадаўствам для інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны трэцяй групы, распаўсюджваюцца на ветэранаў вайны, дасягнуўшых 70-гадовага ўзросту.

Ільготы і перавагі, прадугледжаныя дзеючым заканадаўствам для ўдзельнікаў вайны, распаўсюджваюцца на:

грамадзян СССР, якія прымалі ўдзел у рухах супраціўлення на тэрыторыі іншых дзяржаў, а таксама на замежных грамадзян і асоб без грамадзянства, якія ўдзельнічалі ў ваенных дзеяннях у складзе савецкіх Узброеных Сіл, адпаведных воінскіх падраздзяленнях, партызанскіх атрадах, злучэннях, падпольных арганізацыях;

грамадзян, пастаянна пражываючых на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, якія прымалі ўдзел у баявых дзеяннях супраць фашысцкай Германіі і яе саюзнікаў у гады другой сусветнай вайны на тэрыторыі замежных краін у складзе нацыянальных армій;

непаўналетніх вязняў фашысцкіх канцлагераў, гета і іншых месцаў прымусовага ўтрымання, створаных фашыстамі і іх саюзнікамі ў перыяд другой сусветнай вайны.

У выпадку смерці ветэрана вайны жонцы (мужу), што не ўзяжыла яго, прадастаўляецца льгота па 50-працэнтную скідку па аплаце жылой плошчы і камунальных паслуг, калі іншае не прадугледжана заканадаўствам. Забеспячэнне іх палівам праводзіцца ў першачарговым парадку з 50-працэнтнай скідкай з кошту ў межах норм, устаноўленых для продажу насельніцтву.

Артыкул 24. Сацыяльныя гарантыі сем'ям загінуўшых ваеннаслужачых

Дзяржава праяўляе клопат аб сем'ях загінуўшых ваеннаслужачых, партызан і падпольшчыкаў, прадастаўляе ім наступныя асноўныя льготы:

пенсіённае забеспячэнне непрацаздольных членаў сем'яў ваеннаслужачых, партызан і падпольшчыкаў, якія загінулі пры выкананні абавязкаў воінскай службы або з прычыны захворвання, звязанага з прабываннем на фронце;

распаўсюджанне на бацькоў і жонак загінуўшых ваеннаслужачых, партызан і падпольшчыкаў ільгот, устаноўленых для ўдзельнікаў вайны з ліку ваеннаслужачых;

ільготы па забеспячэнню жылой плошчай і камунальных паслугах;

вызваленне ад выплаты сельскагаспадарчага падатку;

ільготы па падаходнаму падатку;

ільготы па выплаце за лякарствы і іншыя льготы, прадугледжаныя заканадаўствам.

Рашэннем мясцовых Саветаў народных дэпутатаў ім могуць быць прадастаўлены дадатковыя правы, ільготы і перавагі.

Артыкул 25. Забеспячэнне дзяржаўнай палітыкі ў адносінах да ветэранаў

У рэспубліканскім бюджэце і мясцовых бюджэтах у адпаведных раздзелах прадугледжваецца асігнаванні, неабходныя для фінансавання мерапрыемстваў у галіне дзяржаўнай палітыкі ў адносінах да ветэранаў.

У Рэспубліцы Беларусь распрацоўваецца і зацвярджаецца дзяржаўная праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця, у якой прадугледжваецца мэтанакіраванае правядзенне мерапрыемстваў па рэалізацыі сацыяльных гарантый ветэранам.

Артыкул 26. Рытуальнае абслугоўванне

Рытуальнае абслугоўванне памёршых ветэранаў праводзіцца ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам і іншымі нарматыўнымі актамі. Працоўныя калектывы, дзе раней працаваў ветэран, аказваюць дапамогу родным у арганізацыі пахавання памёршага ветэрана. Пахаванне памёршых адзінокіх ветэранаў праводзіцца за кошт сродкаў мясцовага бюджэту службамі жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

Артыкул 27. Заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб ветэранах

Заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб ветэранах складаецца з гэтага Закона, раней прынятых заканадаўчых актаў Саюза ССР і Рэспублікі Беларусь, якія ўстанаўліваюць правы, ільготы і перавагі ветэранам у сацыяльна-бытавым, медыцынскім, транспартным абслугоўванні і іншых сферах жыцця, і наступных заканадаўчых актаў рэспублікі, якія прымаюцца ў яго развіццё.

Любыя падзаконныя акты, накіраваныя на абмежаванне правоў ветэранаў і ветэранскіх арганізацый, прадугледжаных гэтым Законам і іншымі заканадаўчымі актамі Саюза ССР і Рэспублікі Беларусь, з'яўляюцца несапраўднымі з моманту іх прыняцця.

Артыкул 28. Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб ветэранах

Дзяржава забяспечвае абарону правоў і законных інтарэсаў ветэранаў у судовым або іншым парадку, які ўстанаўліваецца Законам.

Артыкул 29. Прыпыненне права на льготы

Дзеянне льгот, прадугледжаных гэтым Законам, прыпыняецца на перыяд адбывання ветэранамі назначанага судом крымінальнага пакарання ў выглядзе пазбаўлення волі.

Артыкул 30. Дзеянне Закона ў часе і па колу асоб

Гэты Закон уступае ў сілу з моманту яго прыняцця.

Дзеянне Закона распаўсюджваецца на асоб, якія да моманту ўступлення яго ў сілу карысталіся правамі і льготамі ветэранаў, устаноўленымі раней прынятымі заканадаўчымі актамі, а таксама на асоб, якія прызнаны такімі ў адпаведнасці з палажэннямі гэтага Закона.

Артыкул 31. Рэалізацыя Закона

Рэалізацыя гэтага Закона ўскладаецца на Саветы народных дэпутатаў і адпаведныя дзяржаўныя органы.

* У далейшым — ветэранаў.

ПАСТАНОВА
Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб неадкладных мерах, звязаных з пенсіённым забеспячэннем грамадзян у Рэспубліцы Беларусь

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **п а с т а н а ў л я е:**

1. Устанавіць, што да ўвядзення ў дзеянне закона Рэспублікі Беларусь аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян на тэрыторыі рэспублікі дзейнічаюць законы СССР «Аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян у СССР», «Аб пенсіённым забеспячэнні ваеннаслужачых» і пастановы Вярхоўнага Савета СССР аб парадку ўвядзення іх у дзеянне ў частцы, якая не супярэчыць гэтай пастанове.

2. Устанавіць мінімальны памер пенсіі па ўзросту ў памеры 100 працэнтаў мінімальнай заработнай платы, устаноўленай у рэспубліцы.

За кожны поўны год работы звыш 25 гадоў мужчынам і 20 гадоў жанчынам мінімальны памер пенсіі па ўзросту павышаецца на 3 працэнты. У такім жа парадку павышаецца мінімальны памер пенсіі па ўзросту работнікам, занятым на работах, прадугледжаных пунктам «а» артыкула 14 і артыкулам 15 Закона СССР «Аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян у СССР», за кожны год работы, што дае права на пенсію на льготных умовах, звыш 10 гадоў у мужчын і 7 гадоў 6 месяцаў у жанчын. Указанае павышэнне праводзіцца ўвогуле не больш чым на 60 працэнтаў мінімальнай пенсіі па ўзросту.

Мінімальныя памеры іншых відаў пенсій, адпаведныя надбаўкі і павышэнні вызначаюцца па нормах, прадугледжаных законамі СССР «Аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян у СССР» і «Аб пенсіённым забеспячэнні ваеннаслужачых» (пры назначэнні пенсій ваеннаслужачым тэрміновай службы і членам іх сем'яў), зыходзячы з мінімальнага памеру пенсіі па ўзросту, прадугледжанага гэтай пастановай.

Частка другая пункта 3 пастановы Вярхоўнага Савета СССР «Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона СССР «Аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян у СССР» і частка другая пункта 2 пастановы Вярхоўнага Савета СССР «Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона СССР «Аб пенсіённым забеспячэнні ваеннаслужачых» не прымяняюцца.

3. Пенсіі, назначаныя да 1 студзеня 1992 г., пералічваюцца ў адпаведнасці з Законам СССР «Аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян у СССР» і пастановай Вярхоўнага Савета СССР аб парадку ўвядзення яго ў дзеянне, а таксама гэтай пастановай. Пры гэтым пенсія не можа быць ніжэй раней назначанай, вылічанай з улікам кампенсацыйных і індэксацыйных павышэнняў, устаноўленых для непрацуючых пенсіянераў.

Кампенсацыйныя і індэксацыйныя павышэнні, устаноўленыя ў 1991 годзе, да новых памераў пенсіі не праводзяцца.

4. Пенсіі, вылічаныя ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам, да ўвядзення ў дзеянне закона Рэспублікі Беларусь аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян пры выплаце не павінны перавышаць двух мінімальных памераў, а пенсіянерам, для якіх Закон СССР «Аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян у СССР» уведзены ў поўным аб'ёме,— трох мінімальных памераў адпаведнай пенсіі.

Надбаўка на непрацаздольных членаў сям'і непрацуючым пенсіянерам ва ўсіх выпадках выплачваецца ў поўным памеры.

5. Устанавіць, што пры назначэнні (пераразліку) пенсій у 1992 годзе па жаданню грамадзян пенсіі могуць налічвацца з заработку за два апошнія гады работы.

Удзельнікам ліквідацыі вынікаў аварыі на Чарнобыльскай АЭС, іншым катэгорыям пенсіянераў, якім пенсіі назначаны да 1 студзеня 1992 г. па правілах і нормах Закона СССР «Аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян у СССР», па іх жаданню пенсіі могуць быць вылічаны з заработку за апошнія 12 месяцаў работы перад назначэннем пенсіі па правілах, якія дзейнічалі да ўвядзення ў дзеянне гэтага закона.

6. Спыніць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзеянне Палажэння аб персанальных пенсіях, зацверджанага пастановай Савета Міністраў СССР ад 19 снежня 1977 г. № 1128.

Раней назначаныя персанальныя пенсіі пералічваюцца ў адпаведнасці з пунктам 3 гэтай пастановы.

7. Устанавіць да ўвядзення ў дзеянне Закона «Аб пенсіённым забеспячэнні грамадзян у Рэспубліцы Беларусь» тарыфы ўзносаў на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне, якія плацяць прадпрыемствы, установы, арганізацыі (незалежна ад форм уласнасці), у памеры 40,8 працэнта ад фонду аплаты працы, акрамя грамадскіх арганізацый інвалідаў і пенсіянераў, іх прадпрыемстваў, устаноў, аб'яднанняў і навучальных устаноў, прадпрыемстваў пры дабрачынных арганізацыях, на якіх працуе больш як 50 працэнтаў інвалідаў і пенсіянераў, а таксама абавязковы страхавы ўзнос у пенсіённы фонд у памеры 1 працэнта заработнай платы для грамадзян.

Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь вырашыць пытанне аб нарматывах адлічэнняў страхавых узносаў на мэты пенсіённага забеспячэння і сацыяльнага страхавання.

8. Прадаставіць права Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь уносіць змяненні і дапаўненні ў спісы вытворчасцей, работ, прафесій, пасад і паказчыкаў, якія даюць права на льготнае пенсіённае забеспячэнне, зацверджаныя пастановай Кабінета Міністраў СССР ад 26 студзеня 1991 г. № 10.

9. Рэкамендаваць мясцовым Саветам народных дэпутатаў разгледзець пытанне аб устанаўленні са сваіх сродкаў даплат да пенсій адзінокім пенсіянерам, якія маюць вострую патрэбу, атрымліваюць пенсіі пры няпоўным стажы, з прычыны страты карміцеля, сацыяльныя пенсіі, іншым катэгорыям малазабяспечаных непрацаздольных грамадзян, ствараць спецыяльныя формы сацыяльнай падтрымкі пенсіянераў.

10. Увесці ў дзеянне гэту пастанову з 1 студзеня 1992 года.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

21 снежня 1991 г.
г. Мінск.

Запрос через газету

«Не было блату в военкомате»

Прокуратура Белорусского военного округа.
Генерал-майору юстиции
А. К. ГЛЮКОВУ.

Уважаемый Анатолий Корнеевич!

На недавней встрече с представителями средств массовой информации Вы подчеркнули, что руководимое Вами учреждение предельно открыто для граждан республики, что военные прокуроры всегда идут навстречу простым людям. Но, видимо, не все люди знают об этом, если обращаются не в прокуратуру БВО, а в редакцию... Публикуемое ниже письмо, возможно, покажется не вполне грамотным, но поскольку это документ, то мы приводим его таким, как есть.

Прошу провести расследование по факту зверского избиения моего сына в воинской части, которая в г. Ганцевичи Брестской области. Органы прокуратуры занимаются уже который месяц отписками, а сын лежит в психиатрической больнице. Я даже не знаю, привлекался ли кто к ответственности.

Первый ответ прокуратура прислала, что мой сын призывался в армию дураком. Так зачем 8 месяцев держали в части, если видели, что он такой? Вторую отписку прислали, что он сам сдурнел в армии. Если он сам сдурнел, то почему у него правая рука искорежена и вся трясется, живот еды не может принимать и давится? Сын говорит, что бил его сержант Лемешко Игорь Николаевич. Это видели солдаты. Я солдат не виню, что они боятся говорить прокурору. Сына положили в санчасть. Ему стало ночью плохо, он был в горячке. Кинулся утекать к дверям, его задержали, и он стал бить окно в санчасти. Значит, добре дали, если кинулся в окно. 22 июля из санчасти перевезли в госпиталь в Снов, а 19 сентября перевезли в Минск, в Новинки.

Я по письмам понимала, что с моего сына издеваются. Обращалась в Ганцевичах к офицеру части Павленко Григорию Николаевичу, говорила, что моим сыном все дырки затыкают, что он на работах получил травму, ему пробило поленом ногу, лежал в госпитале, получилось загноение. Я просила Павленко, чтобы сыну дали более легкую работу, потому что у него плохое зрение, или перевели в другую часть. Павленко мне ответил, что мой сын годится во все части, кроме пограничных и подводных.

28 июля я снова поехала в часть, чтобы забрать вещи сына. Но в тумбочке было все пусто, ничего мне не вернули. И деньги в части остались на книжке. Из госпиталя его перевезли в Минск, но ничего не написали, чем и от чего лечили. Только написали, что много ест и что восемь классов кончил. А у сына аттестат за 10 классов.

24 июля я поехала навестить сына. Доктор привел его к себе в кабинет. Лицо у сына было синее. Свидание было 3 минуты. Может, больше было бы, если бы я не кинулась проверять тело. Доктор тогда схватил сына за шиворот и увел, как какого преступника. Как все равно мой сын роту солдат расстрелял. А солдаты в части хвалили моего сына, говорили, что спокойный. И ротный присылал характеристику на слет матерей, что мой сын спокойный и выдержанный. Воспитывала я его одна. Не курил мой сын и не пил, на учете в милиции не был. Но не было у меня никакого блату в военкомате, потому и послали его в стройбат от одинокой матери.

Просительница
ТОКАРСКАЯ Э. И.
223400, Минская обл.,
г. п. Узда, ул. Первомайская, 87.

Факт

Что же это за шляхта без своей земли?

Председатель Белорусского союза шляхты (дворян) Петр Гуща сообщил корреспонденту БелаПАН, что союз намерен обратиться в Верховный Совет Беларуси и Совмин республики с тем, чтобы белорусской шляхте выделили землю.

«Что ни говорите, — пояснил пан Гуща, — а в 17-м году нас пограбили хорошо. Я думаю, потомки тех, кто был ограблен большевиками, имеют право на 50 гектаров земли для того, чтобы можно было построить свой центр и заниматься экономической деятельностью».

Списки печатают там же

Запросы на имя Председателя Совета Министров Беларуси и Генерального прокурора республики направлены депутатами Минского областного Совета.

При проверке помещений здания бывшего Минского обкома компартии, говорится в них, выяснилось, что ряд кабинетов вскрыты. В приемной первого секретаря техсекретарь А. Стрелкова печатала списки учредителей Партии коммунистов Беларуси. Депутаты облсовета интересуются — на каком основании?

БелаПАН.

Взгляд

Первое испытание— 30 декабря?

Политики, два последние года дышавшие в затылок Горбачеву, своего дождались: первый и последний Президент СССР подал в отставку. В принципе, у него уже и не оставалось другого выхода: СССР развалился, образовалось Содружество Независимых Государств, в нем места для союзного Президента не предполагалось...

Сегодня и в мире, и в былом СССР работа, проделанная Горбачевым за последние шесть лет, оценивается по-разному — от величайшей победы над тоталитарным государством до предательства родной страны. Но для всех нас на данном этапе важнее другое: как будут развиваться те государства, которые остались на месте былого СССР, сможем ли мы выйти из кризиса, избежать гражданской войны?

В некоторых республиках она уже идет, но носит пока локальный характер. Сумеют ли одиннадцать республик, объединившиеся в Содружество, решить все спорные вопросы мирным путем? Ведь от того, что Азербайджан и Армения вступили в СНГ, к решению проблемы Нагорного Карабаха они не продвинулись ни на шаг. Наоборот! Принято решение о выводе из этого региона внутренних войск бывшего СССР (теперь России?), и эта акция еще более накалила обстановку во вновь образованной и не признанной Азербайджаном Нагорно-Карабахской республике. А как будет решена проблема с финансированием объединенных вооруженных сил, если та же Украина строит свои национальные? Не уменьшаются и другие противоречия между наиболее крупными государствами Содружества. Так, руководство Украины заявило, что республика не готова к освобождению цен 2 января — у нее не хватает для этого наличных денег (а все мы помним, что печатный станок имеется лишь в России). Решится ли на встрече 30 января в Минске и эта проблема?

Можно назвать и многие другие спорные вопросы, которые, безусловно, возникнут на этой встрече. Как видим, уже в ближайшие дни руководителям одиннадцати объединившихся республик придется выдержать первое серьезное испытание. Итог встречи покажет, насколько жизнеспособно новое Содружество.

Пока же итоги соцопросов подтверждают: народы объединившихся республик поддерживают решение своих президентов и Председателей Верховных Советов.

Но это сегодня, когда люди еще надеются, что таким образом удастся остановить развал независимых государств, не допустить экономического хаоса. Если этого не произойдет — будущее наше может быть ужасно.

Сергей ПЛЫТКЕВИЧ,
обозреватель «Народной газеты».

В двух словах

...В пользу бедных

В Санкт-Петербурге будет проведена благотворительная лоторея в пользу малоимущих.

1 миллион рублей — таким будет максимальный выигрыш в благотворительной лотерее, которую проведут 23 февраля будущего года Петросовет и мэрия Санкт-Петербурга. Средства от лотереи пойдут на помощь малоимущим жителям города.

РИА.

Монастырь растет вширь

Жировичский монастырь, на территории которого расположена и Минская духовная семинария, расширяет свои владения. Исполком Слонимского райсовета отвел ему 4,3 гектара земли под строительство жилых домов, благоустройство территории и установление при въезде в Жировичи памятного знака. Потесниться в связи с этим придется соседу монастыря — местному совхозу-техникуму.

БелаПАН.

ЗАРУБЕЖЬЕ

● ТАСС ●

Главное—вместе!

Экономическая ситуация в бывшем СССР сейчас развивается по наихудшему сценарию, однако все же может улучшиться, если его республики выработают механизм сохранения единого хозяйственного пространства. Такого мнения придерживается один из наиболее авторитетных в Японии экономистов-советологов, президент научно-исследовательского института «Торэй» Тадао Моримото.

Отставка Максвелла

В отставку с постов издателя и председателя совета директоров «Нью-Йорк Дейли Ньюс»— одной из крупнейших ежедневных газет США — подал Кевин Максвелл. Как сообщил в понедельник представитель газеты, отставка вступает в силу с 1 января 1992 года.

Мир—без насилия

Нельзя решить проблемы, применяя насилие, этим путем можно только создать новые проблемы. Об этом заявила в интервью газете «Экспресс» председатель бундестага ФРГ Рита Зюсмут. Накануне Рождества она обратилась ко всем участникам продолжающихся в разных регионах мира вооруженных конфликтов с призывом немедленно прекратить боевые действия.

...И ядерный джинн в облаке радиоактивного года

Утечка радиоактивного газа, используемого при создании ядерных вооружений, произошла на американском военном ядерном реакторе в местечке Саванна-Ривер (штат Южная Каролина). По словам администрации предприятия, инцидент, о котором поставлены в известность власти штата и федеральное правительство, не создал угрозы для жизни и здоровья занятых на комплексе людей. Однако он, скорее всего, приведет к отсрочке возобновления работы реактора после недавней крупной реконструкции.

У нормальных людей и праздники проходят по-людски

Местом настоящего паломничества взрослых и детей становится в дни рождественских праздников центральная площадь бельгийской столицы Гранд Пляс. Привлекает не столько гигантская елка, сколько макет в натуральную величину ясель, в которых был рожден Иисус. Особый восторг детворы вызывают настоящие овцы, невозмутимо жующие сено и не подозревающие, что принимают участие в праздничном действе.

Вьетнам нас не оставит

Председатель Совета Министров Вьетнама Во Ван Киет на состоявшейся на днях встрече с послом бывшего СССР в СРВ Рашидом Хамидулиным, который проинформировал его о развитии последних событий в нашей стране, заявил, что при любых обстоятельствах СРВ будет делать все от него зависящее для поддержания и укрепления дружбы и всестороннего сотрудничества со всеми республиками, вошедшими в Содружество Независимых Государств.

«Красные листки» в «черном списке»

Декабрьская революция 1989 года перечеркнула «красные листки» румынского календаря, отменив прежние праздники. Уже два года не отмечается бывший национальный праздник 23 августа — день освобождения от фашистских захватчиков. В «черный список» попали и международный женский день 8 Марта, от которого осталась лишь добрая традиция дарить любимым и близким женщинам цветы. А День международной солидарности трудящихся 1 Мая не чествуют даже профсоюзы — по-видимому, он навевает здесь мрачные воспоминания о помпезных манифестациях «эпохи Чаушеску».

Очень опасно!

На пачках сигарет в Китае теперь в обязательном порядке будут печататься надпись «Курение опасно для здоровья» и данные о содержании никотина в табаке, сообщает газета «Чжунго Жибао».

С 1982 по 1990 гг. потребление табака в Китае, отмечает газета, выросло с 1,5 млн. тонн до 2,05 млн. тонн. На состоявшейся в сентябре общенациональной конференции по потреблению табачной продукции было выдвинуто требование сократить производство сигарет, усилить антиникотиновую кампанию.

Спытайце Юру / Спросите Юру

?!

Бензина нет— зато талонов уйма

Талоны на бензин действительны по 31 декабря 1991 года. Но при нынешних проблемах с автомобильным топливом полностью их использовать невозможно. Что с ними делать?

Д. ТЕРЕНЧУК.

г. Пинск.

Увы, с бензином нынче напряженка, а талонов завались. Я поинтересовался в Госкомнефтепродукте Беларуси, может в макулатуру их сдать? Нет, говорят, до 8 января неиспользованные талоны можно будет сдать по месту выдачи (нефтебазам), а обратно возвратят «деревянные» рубли или учтут стоимость старых талонов при выдаче новых. Бензинчик-то с нового года изрядно подорожает. Может потому его сейчас и не хватает?

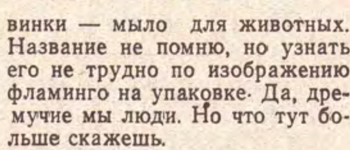
Чем шею мылим?

Умывала лицо индийским мылом «Оазис», а через некоторое время посмотрела в зеркало и ужаснулась — вспухли веки, покраснели глаза. Может, мыло испорченное или это аллергия?

Людмила ИВАНОВСКАЯ.

Минский район.

Радуйтесь, что еще на больничной койке не оказались, ведь те мыльные «подарки» из Индии, коими так заботливо торговля напичкала Беларусь, далеко небезобидны для живых людей. И вот почему. Мыло «Оазис», что любезно продается нам без талонов, предназначено вовсе не для лица, а для... ног, особенно потливых, так как содержит формалин. А «знаменитое» мыло «Гиф», которое мы без особого успеха сплавляли во время турпоездок в Польшу, и вовсе служит для мытья усопших и напичкано веществами, препятствующими разложению покойника. Есть и еще в свободной продаже один вид индийской диковинки — мыло для животных. Название не помню, но узнать его не трудно по изображению фламинго на упаковке. Да, дремучие мы люди. Но что тут больше скажешь.

Где родился, там и сидеть будешь

Будут ли белорусские зеки, разбросанные по колониям и тюрьмам суверенных ныне государств былого Союза, возвращены на досидку в Беларусь?

Сергей ТУМАНОВ.

г. Ивацевичи.

Уже возвращаются. Понимаешь, Сергей, с едой нынче туго, а кормить чужие рты накладно. Вот и принимает своих «сыновей в полосочку» Беларусь, а взамен отправляет осужденных-иностранцев в страны Прибалтики, России... Начальник УИД МВД республики Владимир Канин заверил, что пока удается регулировать процесс обмена заключенными. Колонии то не резиновые. А что будет дальше? Россия уже ультимативно пригрозила отправить в Беларусь всех наших земляков-осужденных, а это более 10 тысяч человек. Но куда же мы всех их денем? Не на волю же отпускать. Хорошо, что Украина пока терпит, там тоже, говорят, наших хватает.

А Жириновского привлекут?

Собирается ли белорусская Фемида возбуждать уголовное дело против «приблатненного» господина Жириновского?

Виктор МАТУСЕВИЧ.

г. Минск.

Да, изрядно наследил Владимир Вольфович в белорусской столице. И пока мы думали, стоит ли утираться от либеральных плевков Жириновского, того уже и след простыл. Вчера я позвонил заместителю Генерального прокурора Беларуси Владимиру Кондратьеву по этому поводу. Он объяснил, что уже даны указания составить на Жириновского два протокола: по факту мелкого хулиганства в здании Верховного Совета и за организацию несанкционированного выступления у Дворца спорта. Не явился Жириновский к прокурору города и начальнику УВД столицы для объяснений. Сейчас республиканская прокуратура просматривает запись программы «Крок», чтобы определить, есть ли там элементы клеветы. Если найдутся, то будет возбуждено и уголовное дело по ст. 128 ч.3 УК Беларуси. А это до пяти лет тюрьмы. Ау, Жириновский?!

Віна мне, віна!

Юра, надрукуй рэцэпты прыгатавання віна ў хатніх умовах.

Андрэй ХАХЛОЎ.

г. Брэст.

Я разумею цябе, Андрэй. Патрэбы вялікія, а на талоны даюць так мала. Таму шмат хто з нашых знаёмых, суседзяў бачыць адзінае выйсце — самому гнаць, прабач, гатаваць віно. Знайсці патрэбны рэцэпт сёння не цяжка: зайдзі ў любую кнігарню — адпаведнай літаратуры там хапае. Вось толькі не пераблытай віно з самагонам. Следчыя з МУС Беларусі мне растлумачылі, што першае гатуецца з дапамогай цукру натуральным браджэннем, а другое — з дапамогай драждэй прымусовым браджэннем. Наконт віна яны нічога супраць не маюць, а вось наконт самагону лепш паглядзі ў Крымінальны кодэкс...

Пишите письма!

З замежнага дзённіка

ВОСЕМ ДЗЁН У НЯМЕЦКІМ «ПАЛОНЕ»

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 27 снежня г. г.)

Гасціннасці і акуратнасці заходніх немцаў можна пазайздросціць. За восем дзён знаходжання ў Германіі мы ніводнага разу не сутыкнуліся з неарганізаванасцю, нядбайнасцю, абыякавасцю. Акуратнасць і ветлівасць — рысы, якія характарызуюць, мне здаецца, кожнага жыхара Бона, Кёльна, Дзюсельдорфа, Дортмунда, іншых вялікіх і малых гарадоў, вясковых пасёлкаў.

У апошні час шмат даводзіцца ездзіць. У кожнай камандзіроўцы звяртаю ўвагу на тое, як мясцовыя людзі адносяцца да прыезджых. Зацікавіўся я гэтым і ў Германіі. І зрабіў вывад: да нас, беларусаў, у немцаў самыя лепшыя пачуцці! Як толькі яны даведаліся, што мы з Мінска, пачыналася ажыўленая гаворка пра наша жыццё-быццё, чарнобыльскае гора, шляхі выйсця з цяжкага эканамічнага становішча. Адчуваецца, блізка да сэрца прымаюць наша няшчасце заходнія немцы. Ці не таму прыкладна 80 працэнтаў усёй гуманітарнай дапамогі паступае нам з Федэратыўнай Рэспублікі Германіі.

У адным з невялічкіх гарадкоў мы сустрэліся з дзецьмі, якія прыехалі з Беларусі і жывуць у нямецкіх сем'ях. Па тварах уж можна было зразумець: прынялі іх тут добра, адпачнуць выдатна. Некаторыя хлопчыкі і дзяўчынкі знаходзяцца ў нас на ўтрыманні дзіцячых дамоў, і іх асабліва кранаюць чулыя адносіны з боку нямецкіх гаспадароў. Дарэчы, у той жа вечар я стаў сведкам такой сітуацыі. Калі наша дэлегацыя ўжо збіралася ад'язджаць, падышла маладая сімпатычная жанчына і настойліва, са слязамі на вачах, стала прасіць, каб ёй дазволілі ўзяць на выхаванне адну нашу дзяўчынку.

— Ведаеце, я яе вельмі люблю, яна называе мяне маці, і яна будзе маёй дачкой, — спрабавала тлумачыць і па-нямецку і па-руску немка, абдымаючы дзіця.

— Мне тут добра, і я хачу застацца, — з дарослай сур'ёзнасцю працягвала дзяўчынка.

Зразумела, такія пытанні на хаду не вырашаюцца. Ёсць тут і юрыдычны аспект, і палітычны, і проста грамадзянскі... Але ж я потым ехаў і ўвесь час думаў: калі ў нас няма магчымасці па-сапраўднаму дапамагчы ўсім абяздоленым дзецям, то, можа, трэба пайсці насустрач такім, як тая немка. Гуманізм не павінен абмяжоўвацца дзяржаўнымі альбо нацыянальнымі рамкамі. Тым больш што жадаючых узяць на выхаванне чужое дзіця ў Германіі ўсё больш і больш — на аднаго малыша іншы раз прыпадае па 20 «заказчыкаў».

Даўно адгрымела другая сусветная вайна, а яе рэха не замаўкае. Як мы даведаліся, у Федэратыўнай Рэспубліцы Германіі доўгі час амаль не было прыросту насельніцтва, а многія гады адзначаліся нават зніжэннем. Дэмаграфічная структура сведчыць, што ў агульнай колькасці пераважаюць жанчыны, высокая доля людзей старэйшага ўзросту. А таму, калі ў канцы мінулага стагоддзя трох і болей дзяцей у Германіі мелі 70 працэнтаў сем'яў, то дзесяць гадоў таму — толькі 10 працэнтаў. Згодна з адным з даследаванняў, палова заходненямецкіх сем'яў мае толькі адно дзіця. Па прагнозах бліжэйшае дзесяцігоддзе будзе адзначана зніжэннем колькасці насельніцтва і скароціцца на мільён. Праўда, футуролагі могуць прапічыцца — пасля далучэння ўсходніх зямель адбудзецца прыкметны рост нараджальнасці.

У кожнай краіны свае праблемы. Ёсць яны, безумоўна, і ў Германіі. І не толькі дэмаграфічнага характару. Нямецкую грамадскасць, як і нашу, хвалюе праблема аховы здароўя. Яе нельга разглядаць без сувязі з навакольным асяроддзем. І гэтаму ўдзяляецца асаблівая ўвага ў галоўным навукова-тэхнічным цэнтры, у якім налічваецца амаль тысяча навукоўцаў і каля трохсот стажораў з усіх зямель краіны і які мы наведалі ў першыя дні знаходжання ў ФРГ. Вучоныя Германіі зацікаўлены ў цесным супрацоўніцтве з нашымі аналагічнымі цэнтрамі. І нам прыемна было чуць, што кантакты з беларускімі вучонымі прыкметна мацнеюць.

У складзе дэлегацыі на чале з намеснікам Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь М. Дземчуком знаходзіўся віцэ-прэзідэнт інжынернай акадэміі, прафесар Уладзімір Калешка. Я назіраў, з якім інтарэсам уступалі ў размову з ім нямецкія калегі, з якой зацікаўленасцю аднесліся да яго прапаноў кіраўнікі фірмы «Ферасталь». Ды што і казаць, у навуцы агульныя намаганні даюць патроеныя вынікі. І добра, што пакет праектаў, які прадстаўлены нямецкаму боку нашай рэспублікай, утрымлівае і прапановы па ўмацаванню навуковых сувязей.

Як мне здалося, з перспектыўнай ідэяй прыехаў у Германію дырэктар фірмы «Белбудімпэкс» Міхаіл Пашкевіч. Беларусь адчувае вялікі голад на цэмент. Нават калі будуць уведзены дадатковыя магутнасці ў Касцюковічах і Ваўкавыску, іншых месцах, усё роўна яго не будзе хапаць. Патрэбен цэмент, ёядома, і Германіі. Ёсць у іх і прагрэсіўныя тэхналогіі, і абсталяванне, і сыравіна. Але ж, будзем шчырымі, у іх нямала і перашкод, якія не дазваляюць інтэнсіўна пашыраць цэментную вытворчасць. Вастрыню праблемы могуць зняць сумесныя прадпрыемствы, пабудаваныя на тэрыторыі нашай рэспублікі. За нямецкімі партнёрамі — пастаўка тэхналагічнага абсталявання, дапамога ў будаўніцтве аб'ектаў, падрыхтоўка кадраў і г.д. У любым выпадку рэалізацыя праекта абяцае значныя дывідэнды для абодвух бакоў.

Я заўважыў: не толькі мы зацікаўлены ў пашырэнні кантактаў, здзяйсненні сумесных праектаў, але аналагічнага погляду прытрымліваюцца і немцы. Многія германскія фірмы скіравалі свой позірк у наш бок. З цікавай, на мой погляд, прапановай выходзіць фірма «Кірхфельд». Яна можа дапамагчы ў пастаўцы мясаперапрацоўчых камбінатаў магутнасцю ад 800 кілаграмаў да 9 тон у змену. Эх, хутчэй бы ўсё гэта ўбачыць у розных месцах Беларусі!

Калі многія заходнегерманскія бізнесмены робяць толькі першыя крокі па вывучэнню нашага рынку, то спрактыкаваныя людзі дортмундскага міжнароднага адукацыйнага цэнтра (ІББ) ужо, як кажуць, яго зававалі. І не без дапамогі дырэктара нашага мінскага турысцкага аб'яднання «Спадарожнік» Васіля Гаруса. Яшчэ аб незалежнасці рэспублікі некаторыя і не марылі, а гэты малады, але таленавіты кіраўнік ужо мацаваў прамыя сувязі з германскімі сябрамі. З удзелам фірмы «ІББ» у Мінску хутка будзе пабудаваны міжнародны адукацыйны цэнтр. Не, гэта не тое, што мы ўкладваем у разуменне звычайнай адукацыйнай установы.

Знаходзячыся ў Дортмундзе, мы наведалі аналагічны цэнтр фірмы «ІББ» і даведаліся, што за год у ім знаходзяць прыпынак амаль 18 тысяч чалавек. Тут створаны ўсе ўмовы для таго, каб не толькі добра адпачыць, але і знайсці занятак па інтарэсах, забыць хоць на некалькі дзён хатнія і службовыя турботы.

— Людзі, якія прыязджаюць да нас, належаць да самых розных слаёў насельніцтва і ўзростаў — ад 18 да 80 гадоў, — расказваў нам кіраўнік цэнтра Гюнтэр Эбрэхт. — Але ж у нас яны знаходзяць тое, што іх аб'ядноўвае. Каго цікавіць палітыка — калі ласка, удзельнічай у дыспутах, хочаш ведаць пра новыя тэхналогіі ў той ці іншай галіне — слухай лекцыі вядомых спецыялістаў, захапляе рэлігійная тэматыка — сустракайся з прадстаўнікамі адпаведных канфесій... Адным словам, у нас адбываецца нефармальнае яднанне людзей...

Ад Эбрэхта я даведаўся, што дзейнасць цэнтра носіць шматгранны характар. Здавалася б, якое дачыненне мае ён да правядзення розных сацыялагічных даследаванняў? Самае прамое. А да перападрыхтоўкі кадраў па той ці іншай спецыяльнасці? Таксама. Адным словам, патрэбны, вельмі патрэбны цэнтр. А працуе ў ім усяго 35 чалавек. Спытаецеся, на якія выдаткі існуе? 60 працэнтаў расходаў пакрывае царква, частку — зямельны ўрад, 20 працэнтаў — за кошт платы наведвальнікаў.

22 чэрвеня 1991 года быў закладзены першы камень падобнага цэнтра ў Мінску. Будзем спадзявацца, што пасля візіту ў Германію Васіля Гаруса рэалізацыя сумеснага праекта пойдзе яшчэ больш шпарка.

У складзе дэлегацыі былі таксама народны дэпутат Рэспублікі Беларусь, старшыня Мінскага абласнога Савета народных дэпутатаў Альфонс Цішкевіч і намеснік міністра аховы здароўя Аркадзь Тамашоў. У іх, як і ва ўсіх, працоўны дзень пачынаўся ў 8 гадзін і завяршаўся позна вечарам. Сустрэчы, перамова, выпрацоўка пазіцый... І ўсё ж самая вялікая цяжкасць выпала на долю Міхаіла Дземчука, намесніка Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, кіраўніка дэлегацыі. Але прыемна было адчуваць, што да яго ў Германіі ставяцца з асаблівай павагай.

8 дзён правяла беларуская дэлегацыя ў заходняй Германіі. І добра, што пасля гэтага візіту з'явіўся пэўны аптымізм у тым, што мацнеючыя сувязі паміж зямлёй Паўночны Рэйн—Вестфалія і Беларуссю дадуць добры плён.

Іосіф СЯРЭДЗІЧ.

Мінск — Берлін — Дзюсельдорф — Дортмунд.

Вярнулі вуліцам адвечныя імёны

Звыш шасцідзесяці гадоў шэраг цэнтральных вуліц Слуцка насіў не свае адвечныя назвы, а прозвішчы жорсткіх і бязлікіх чэкіста Дзяржынскага, замежных рэвалюцыянераў-камуністаў. Па шматлікіх просьбах жыхароў гарвыканкам нарэшце прыняў рашэнне аб перайменаванні іх.

Вуліца Валадарскага цяпер будзе насіць імя беларускага паэта Максіма Багдановіча. У васемнаццатым стагоддзі на гэтай вуліцы знаходзілася славутая фабрыка паясоў, стваральнікам якіх паэт прысвяціў свой верш «Слуцкія ткачыхі». Вуліцы К. Лібкнехта вернута ранейшая назва — Віленская, вуліцы Урыцкага — Капыльская.

Але чамусьці ў гарвыканкаме палічылі патрэбным пайсці далей і перайменаваць вуліцы, у назвах якіх вуха рэжуць ідэалагізмы: Сацыялістычная (былая Астраўная), Ленінская, (ёсць яшчэ вуліца Леніна —галоўная магістраль горада), Парыжскай камуны, Розы Люксембург. Думаецца, час і гэтым назвам вынес ужо свой канчатковы прысуд.

Міхась КАСТРЫЦКІ.

Хотите–верьте, хотите — нет

Знаки зодиака обещают...

Прогноз на будущую неделю для всех, родившихся в указанные периоды (даты даются в скобках) под тем или иным знаком зодиака

...**КОЗЕРОГУ** (22 декабря — 20 января) — соседей по столу — Деву и Тельца. Не забудьте раздобыть бутылочку белого вина. Пусть на вашем праздничном столе будет капуста и заливная рыба.

...**ВОДОЛЕЮ** (21 января — 19 февраля) — неплохое настроение. Обязательно купите хоть одно яблоко. Пейте все в меру, не переедайте. Женщинам будет к лицу желтый цвет, мужчине — галстук или носки серого цвета.

...**РЫБАМ** (20 февраля — 20 марта) — застолье. И весьма долгое. Вам нужно съесть салат из колец лука с мелкорубленным яйцом с добавлением майонеза. Женщине — обязательно быть в платье цвета морской волны, на мужчине — костюм темно-серого или фиолетового цвета.

...**ОВЕНУ** (21 марта — 20 апреля) — неплохо провести время. Съесть легкий салат. Женщине одеть что-то красное. Мужчине — иметь платок или галстук красного или коричневого цвета.

...**ТЕЛЬЦУ** (21 апреля — 21 мая) — вкусный праздничный ужин. Только постарайтесь, чтобы на столе был плов или хотя бы запах баранины. Вам нужно красное вино и желтый цвет или его оттенки.

...**БЛИЗНЕЦАМ** (22 мая — 21 июня) — обильное застолье. Не пейте коньяк и не закусывайте его лимоном. В одежде должны присутствовать зеленоватые оттенки.

...**РАКУ** (22 июня—23 июля) — некоторые недоразумения. Но это пустяки, если у вас есть банка маринованных грибов. Мужчине начертано быть в белом, женщине — в розовом.

...**ЛЬВУ** (24 июля — 23 августа) — приятный праздник. Вы будете неотразимы. В вашем вечернем туалете должны быть золотистые и оранжевые искры.

На столе должен быть черный хлеб и мед.

...**ДЕВЕ** (24 августа — 23 сентября) — стол в «духе старых времен». Пусть Бог даст вам кусочек сыра, а в салате будет миндальный орех. Вы будете неотразимы в белом. Мужчина — в бежевом.

...**ВЕСАМ** (24 сентября — 22 октября) — кекс с изюмом. Дама выслушает признание в любви. Будьте умеренны в напитках.

...**СКОРПИОНУ** (23 октября —22 ноября) — соленья на праздничном столе. Оцените успехи «хозяйки» стола. У женщин в туалете будет деталь алого цвета.

...**СТРЕЛЬЦУ** (23 ноября — 21 декабря) — голубые и коричневые цвета принесут вам удачу. Выпейте за Новый год.

Кроссворд

Составил читатель В. МОРОЗ (г. Минск)

ПО ГОРИЗОНТАЛИ: 7. Явление, при котором близкие виды растений или животных занимают различные области распространения. 8. Русский советский поэт, автор поэмы «Строгая любовь». 10. Бухта и порт на море Лаптевых. 11. Остров в Средиземном море. 12. Древнерусское название архипелага Шпицберген. 13. Актер ленинградского БДТ, лауреат Ленинской премии 1982 года. 15. Вспомогательная историческая дисциплина. 18. Остаток недогоревшей свечи. 19. Композитор XIX века, долго живший в России, автор балета «Дон Кихот». 23. В ядерной физике — число распадов радиоактивных ядер в единицу времени. 25. Союз, объединение (обычно — государств, организации). 28. Крупный массив земной коры, окруженный водным пространством. 29. Розыгрыш ценных вещей или денежных сумм по билетам. 30. Профессиональный охотник. 31. Сходство предметов, явлений в каких-либо свойствах. 32. Изменение, дополнение к рассматриваемому парламентом законопроекту.

ПО ВЕРТИКАЛИ: 1. Должностное лицо ведомства иностранных дел. 2. Линейка для проверки линейности каменной кладки, штукатурки. 3. Металл, заменяющий в ювелирном деле платину. 4. Въезд иностранцев в какую-либо страну на постоянное жительство. 5. Стекловидное защитно-декоративное покрытие на керамических изделиях. 6. Островное государство в Карибском море. 9. Одноместное спортивное судно с подвесным двигателем. 14. Спортивная командная игра с мячом. 16. Река в Беларуси, правый приток Днепра. 17. Белорусский писатель, автор романа «Черный замок Ольшанский». 20. Автономный аппарат для дыхания человека под водой. 21. Правила поведения в какой-либо среде, обществе. 22. Женское имя. 24. Птица, так называемая городская ласточка. 26. Ударный музыкальный инструмент. 27. Звезда в созвездии Большой Медведицы.

Ответы на кроссворд, опубликованный 21 декабря 1991 г.

ПО ГОРИЗОНТАЛИ: 5. Диссертация. 8. Горка. 9. «Гроза». 11. Метан. 14. Володин. 15. Нигерия. 19. Токарев. 21. Эрида. 22. Фауст. 23. Рабат. 24. Спёрр. 25. Шверт. 27. Огарь. 28. Экседра. 33. Изобары. 34. Сардина. 35. Ханка. 38. Корма. 39. Чувал. 40. Фалеристика.

ПО ВЕРТИКАЛИ: 1. Бисквит. 2. Верже. 3. Атака. 4. Лигроин. 6. Зотов. 7. Узген. 10. Контроверза. 12. Таран. 13. Виндсерфинг. 16. Поганка. 17. Темпера. 18. Карта. 20. Эфрос. 26. Седан. 29. Оброк. 30. Трамвай. 31. Полукка. 32. Идеал. 36. Агора. 37. Курск.

Кино

28 декабря

Справочная киносети — 20-90-90

«МОСКВА»: программа документальных фильмов **«Твой сын, Россия»** — предсеансовый зал. **«Ребус»** (п) — 10.30, 12.20 (л), 14.10, 16.00, 18.00, 19.40. **«Магия»** — 21.20.

«ОКТЯБРЬ»: «Ребус» (п) — [illegible]

«АВРОРА»: [illegible]

«БЕРЕСТЬЕ»: [illegible]

«ВИЛЬНЮС»: «Ребус» [illegible]

«ДРУЖБА»: [illegible]

«ПАРТИЗАН»: «Не будите спящую собаку» [illegible]

«ПОБЕДА»: [illegible]

«СОВРЕМЕННИК»: [illegible]

«КИЕВ»: [illegible]

«ЭЛЕКТРОН»: «Самсон и Салли» [illegible]

«ПИОНЕР»: [illegible]

ТЕАТР

28—30 ДЕКАБРЯ
Начало в 19.00

ТЕАТР ОПЕРЫ И БАЛЕТА
завтра — спектакль-бал «На нашей сцене — оперетта».

ТЕАТР ИМ. Я. КУПАЛЫ
[illegible]
30 декабря — премьера «Тополиная вьюга».

ТЕАТР ИМ. М. ГОРЬКОГО
[illegible]

ТЕАТР КУКОЛ
сегодня — НОВОГОДНЕЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ и спектакль «СОЛОВЕЙ» (10.00, 12.30, 15.00).
29 и 30 декабря — НОВОГОДНЕЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ и спектакль «СКАЗКА О ЦАРЕ САЛТАНЕ» (10.00, 12.30, 15.00).

БЕЛГОСФИЛАРМОНИЯ

(концертный зал)

сегодня в **14.00** — абонемент № 10 «ДЕТСКИЕ ГОДЫ ЛЮБИМЫХ КОМПОЗИТОРОВ». **Времена года** (П. И. Чайковский). Музыковед — А. Порецкий,

в 16.00 — абонемент № 7. ВЫСТУПАЮТ ДЕТСКИЕ ХУДОЖЕСТВЕННЫЕ КОЛЛЕКТИВЫ. **Народный ансамбль танца «РОВЕСНИК».** Художественный руководитель — **М. Бельзацкая,**

завтра — БОЛЬШОЙ НОВОГОДНИЙ КОНЦЕРТ. [illegible]

29 декабря

«МОСКВА»: [illegible]

«ОКТЯБРЬ»: «Ребус» [illegible]

«БЕРЕСТЬЕ»: [illegible]

«ВИЛЬНЮС»: [illegible]

«ПАРТИЗАН»: «Мороз Иванович» [illegible]

«ПОБЕДА»: [illegible]

«ЭЛЕКТРОН»: «Самсон и Салли» [illegible]

Погода

Сегодня днем по республике будет облачно с прояснениями. Преимущественно без осадков. Температура воздуха минус 3—8 градусов.

В Минске — 4—6 градусов мороза, без существенных осадков.

В последующие двое суток возможны осадки. Температура воздуха — минус 1—плюс 4.

Астрономический календарь — 28.12.

◆ ВОСХОД И ЗАХОД СОЛНЦА: Минск—8.27, 15.54; Витебск — 8.25, 15.37; Могилев—8.16, 15.44; Гомель—8.06, 15.49; Гродно — 8.41, 16.11; Брест — 8.33, 16.20.

◆ ДОЛГОТА ДНЯ В МИНСКЕ — 7 часов 28 минут.

◆ ПОСЛЕДНЯЯ ЧЕТВЕРТЬ 4 часа 56 минут.

Программа телепередач

Понедельник, 30 декабря

Белорусское телевидение
8.15. Время деловых людей.
9.15. Визитная карточка. Часть 1-я.
9.55. О будущности с надеждой.
10.15. Визитная карточка. Часть 2-я.
11.00. «Лад». Художественная программа.
11.30. Т. Ин. Ко.
12.00. Телетеатр России. Э. Олби. «Случай в зоопарке».
13.25. Презентация книги Э. Рязанова.
14.00. Вести.
14.20. Зигзаг удачи.
15.40. «От и до». Телебиржа.
15.55. «И пока на земле существует любовь». Фильм-концерт.
16.30. Экран детского фильма. «Полет в страну чудовищ».
17.40. Мультфильмы.
18.00. «Я не утратил прежний свет». А. Блок. Док. фильм.
18.55. Реклама.
19.00. Панорама.
19.20. Наш комментарий.
19.30. Большой новогодний бал. 1-е отделение.
20.45. Колыбельная.
21.00. Большой новогодний бал. 2-е отделение.
22.30. НИКа.
22.45. Лира. К 100-летию со дня рождения М. Богдановича.

Первая программа
6.00. Утро.
8.30. Музей на Делегатской.
9.00. Мультфильм.
9.25. «Василиса Прекрасная». Худ. фильм.
10.50. Выступает ансамбль «Шалола».
11.05. Футбольное обозрение.
11.50. Много голосов — один мир.
12.00. Информационная программа.
12.20. «Вдали от шума городского...» Возрождение малых городов.
12.50. «Мэри Поппинс, до свидания!» Худ. фильм. 1-я серия.
13.55. По ту сторону рампы. «С улыбкой...»
14.10. Блокнот.
14.15. Телемикст.
15.00. Информационная программа.
15.20. Это было, было...
15.45. «Последняя ночь уходящего года». Худ. фильм.
17.00. На балу у Золушки.
18.00. Информационная программа.
18.20. Ступени.
19.05. «Как стать любимым: ответ из киноцентра».
19.45. Премьера худ. фильма «Портрет мадемуазель Таржи».
21.00. Информационная программа.
21.35. «Новая студия» представляет новые рубрики нового года.
23.20. «Новогодняя дискотека». В перерыве (24.00) — Информационная программа.

Российский канал
15.40. Грани.
16.35. Совершенно секретно.
17.05. «Рождественский пирог».
17.20. Версия.
17.30. «Я и лошадь, я и бык, я и баба, и мужик». Док. фильм.
18.25. Азы карьеры.
18.40. «Околесица». Развлекательная программа.
19.40. Спокойной ночи, малыши!
19.55. Реклама.
20.00. Вести.
20.20. «Роман в восточном экспрессе». Худ. фильм (США).
21.55. Пятое колесо.
23.00. Вести.
23.20. Пятое колесо.
0.05. Тишина № 9.

Вторник, 31 декабря

Белорусское телевидение
8.30. Утро республики.
8.45. Киноочерк.
9.00. «Румба, вальс и молодость». Фильм-концерт.
9.30. Гродненщина спортивная.
10.00. Мультфильмы.
10.40. «Гардемарины, вперед!» Худ. фильм. 1-я и 2-я серии.
13.10. «Анюта». Фильм-балет.
14.20. «Ждите белых лебедей». «Моржи», «Бабочки высокогорья». Док. фильмы.
15.25. «Голубые города». Фильм-концерт.
16.30. «Приключения капитана Врунгеля». Мультфильм. 1—9-я серии.
18.00. «Иной экран». Познавательная программа.
18.30. Спортивный телекурьер.
19.00. Панорама.
19.25. Наш комментарий.
19.30. «Ирония судьбы, или С легким паром!» Худ. фильм. 1-я серия.
20.35. Киноочерк.
20.45. Колыбельная.
21.00. «Ирония судьбы, или С легким паром!» 2-я серия.
22.20. «Шутка-крок». Развлекательно-юмористическая программа.
23.05. Новогодний мультконцерт.
23.45. Поздравление белорусскому народу Председателя Верховного Совета Республики Беларусь С. С. Шушкевича.
0.05. «Минские ворота». Концерт Государственного академического народного хора имени Г. Цитовича.

Первая программа
6.00. Утро.
8.30. «Песни Леля». Док. фильм.
9.00. Мультфильм.
9.30. «Кощей Бессмертный». Худ. фильм.
10.40. Что? Где? Когда?
12.00. Информационная программа.
12.20. Премьера фильма-концерта «Праздник на нашей улице».
12.45. «Мэри Поппинс, до свидания!» 2-я серия.
14.00. Вас приглашает М. Чавес (Куба).
14.45. По ту сторону рампы. «С улыбкой...»
15.00. Информационная программа.
15.20. «Карнавальная ночь». Худ. фильм.
16.35. Парад Санта Клауса.
18.00. Информационная программа.
18.20. «Белое солнце пустыни». Худ. фильм.
19.45. Премьера док. фильма «Судьба в танцевальных ритмах».
20.20. «С Новым годом, тети и дяди!»
21.00. Информационная программа.
21.35. «Ва-банк». Худ. фильм (Польша).
23.30. Новогодняя ночь.
3.30. Танцы, танцы, танцы.
4.00. Гиганты рок-н-ролла.

Российский канал
8.00. Гимнастика.
8.15. Пятое колесо.
10.00. Игрушки Галины Андриенко.
10.30. Знакомьтесь: Дмитрий Негримовский.
11.00. Мультфильмы.
11.25. Великолепная семерка.
12.00. «След человеческий». Скульптор В. Гончаров.
12.30. Зигзаг удачи.
14.00. Вести.
14.20. «Козьма — Демьян».
15.05. Телеобозрение «Дальний Восток».
15.45. «Ныне». Новости религиозной жизни.
16.25. «Лясы». Новогодняя шоу-программа.
17.25. «Рождественский пирог». Программа для детей.
17.40. «Полтергейст».
18.10. Вас поздравляют звезды эстрады.
19.40. Спокойной ночи, малыши!
20.00. Вести.
20.30. СКВ.
20.45. «Рождество одинокого человека». Худ. фильм (США).
21.10. «Вокруг смеха».
23.00. Вести.
23.35. Телефильм.
23.55. Новогодняя программа.
0.10. «Последний троллейбус».
0.55. Новогодняя программа.
1.10. Эстрадное ассорти.
1.55. Программа «А».
2.10. Русский рок-н-ролл.
2.55. Программа «А».
3.10. Песни и пляски СНГ.
3.55. «А»..?
4.10. Кинокапустник.
4.30. «Роллинг стоунз». Музыкальный фильм.

Среда, 1 января

Белорусское телевидение
9.00. Наш комментарий.
9.10. Тихо! Идет запись.
9.20. Для детей. «Сказки новогодней елки». Развлекательная программа.
9.45. «Гардемарины, вперед!» 3-я и 4-я серии.
12.05. Литературный театр по сонетам В. Шекспира.
12.50. «Джентльмены удачи». Худ. фильм.
14.25. «Приключения капитана Врунгеля». 10—13-я серии.
15.05. Фильм — детям. «Сказка про влюбленного маляра».
16.20. Реклама.
16.25. Между нами, женщинами. С Новым годом, или На экране, как в жизни.
17.45. Жизнь с песней. Семейный ансамбль Панченей из деревни Погост Житковичского района.
18.20. Премьера док. фильма Белорусского телевидения «Собери в горсть...»
18.50. Реклама.
19.00. Панорама.
19.25. Телеклуб «Лифт-XX».
20.15. Па-де-де из балета Л. Минкуса «Баядерка».
20.25. Колыбельная.
20.50. «Очарование романса». Фильм-концерт.
21.40. Реклама.
21.45. Ночное рандеву. Новогоднее эстрадное шоу-представление.

Первая программа
9.00. Мультфильм.
9.25. «Золушка». Худ. фильм.
10.50. Выступление звезд мирового фигурного катания.
11.45. Премьера док. фильма «Благослови, душа, любовь...»
12.10. Все любят цирк.
12.55. Премьера телефильма «Выдра по имени Карна» (Великобритания).
13.30. Кинодайджест.
14.00. КВН. Финал-91. В перерыве (15.00) — Информационная программа.
16.20. «Зимние сны». Поэтическая композиция.
16.40. Премьера худ. фильма «Городские подробности». 1-я серия.
18.00. Информационная программа.
18.20. Уолт Дисней представляет...
19.10. «Городские подробности». 2-я серия.
20.45. Спокойной ночи, малыши!
21.00. Информационная программа.
21.35. Песня-91. Заключительный вечер телефестиваля. В перерыве (24.00) — Информационная программа.

Российский канал
9.15. «Она всегда прекрасна». История русского костюма.
10.00. «Социализм или смерть». Фильм о Кубе.
10.50. «Дисней Кристмасс на льду».
11.45. Мисс Америка-91.
13.45. «...Все — сердце и судьба». М. Цветаева.
14.00. Вести.
14.20. Какой «Ералаш».
15.05. «Вестник» в Зальцбурге.
15.35. Фильмы Ю. Подниекса. «Крестный путь», «Постскриптум».
17.10. Венок серебряного века.
17.30. «По цыганским дорогам Петра Деметра». Фильм-концерт.
18.30. Юбилей в цирке на Цветном.
19.45. «Новогодний пирог».
20.00. Вести.
20.15. «Эта прекрасная жизнь». Худ. фильм. (США).
23.00. Вести.
23.20. Музыкальное обозрение.

Четверг, 2 января

Белорусское телевидение
8.30. Утро республики.
8.45. «Горы дымят». Худ. фильм. 1-я и 2-я серии.
11.50. Хоровод — круглый год. Музыкально - развлекательная программа с участием фольклорных коллективов республики.
16.30. Новости.
16.35. Педагогический экран. Пилотные школы: нужны ли они?
17.15. Радость родной песни. «Коляда-колядица». Музыкальный спектакль.
17.35. Мультфильмы.
18.00. «Тридцать шесть радостей». Док. фильм.
19.00. Панорама.
19.25. Областные новости (Гродно).
19.35. Зачитайте мое письмо...
19.40. Хозяин. Проблемы свиноводческой отрасли. Копыльский район Минской области.
20.20. Реклама.
20.25. Колыбельная.
20.45. Неделя белорусского правительства.
21.00. «Очарованные песней». Фильм-концерт.
21.30. Реклама.
21.35. Хит-парад «Крока» и радиостанции «Белорусская молодежная».
23.05. НИКа.

Первая программа
6.00. Утро.
8.30. «Все сбылось». Док. фильм.
9.00. Мультфильм.
9.25. «Морозко». Худ. фильм.
10.45. II Всесоюзный фестиваль телепрограмм для детей и юношества. «Вперемежку».
11.20. «В танцевальных ритмах». Концерт.
12.00. Информационная программа.
12.20. Под знаком «пи».
13.35. Блокнот.
13.40. Простор плюс.
14.15. Телемикст.
15.00. Информационная программа.
15.20. Сегодня и тогда.
15.50. «До Луны рукой подать». Худ. фильм. 1-я серия.
17.00. Мультфильмы.
17.20. Р. Бредбери. «Улыбка». Премьера телеспектакля.
18.00. Информационная программа.
18.20. Премьера док. фильма «Штирлиц не сдается».
18.45. ...До 16 и старше. «Мы странно встретились»...
20.45. Спокойной ночи, малыши!
21.00. Информационная программа.
21.35. Театральные встречи. В перерыве (24.00) — Информационная программа.
23.00. ВиД представляет: «Матадор».
24.00. Информационная программа.
0.20. АВИА-шоу. Передача 3-я.
0.50. Мультфильм для взрослых.
1.00. Авторалли «Париж — Триполи — Кейптаун».

Российский канал
8.00. Гимнастика.
8.20, 8.50. Испанский язык.
9.20. Детский час (с уроком немецкого языка).
10.20. «Слово о кошках». Программа для детей.
11.05. Беседы о русской культуре.
11.50. Театрал. Новоселье на Арбате.
13.20. Под гусеницами конверсии.
14.00. Вести.
16.00. «Житье-бытье». Оренбург.
16.35. «Американская мечта в семейном интерьере».
17.10. «Цветы в доме».
17.25. Грани.
18.10. «Я пришел работать».
18.55. Фильмы Ю. Подниекса. «Мы». Часть 1-я.
20.00. Вести.
20.20. «Новогодний пирог».
20.30. Премьера телефильма «Санта-Барбара». 1-я серия.
21.30. Лицом к России.
21.55. Пятое колесо.
23.00. Вести.
23.25. Пятое колесо.

Пятница, 3 января

Белорусское телевидение
8.30. Утро республики.
8.45. «Сказки по-бухарски». Фильм-концерт.
9.20. «Личный взгляд». Встреча с победителем конкурса «Учитель-91» В. А. Гербутовым.
10.00. «Генеральная репетиция». Худ. фильм. 1-я и 2-я серии.
16.30. Новости.
16.35. Для детей. «Хочу быть волшебницей». Спектакль ТЮЗа.
17.55. Реклама.
18.00. Вестница. Информационно-коммерческая программа.
18.15. «Памятники природы», «Самый южный». Док. фильмы.
19.00. Панорама.
19.25. Областные новости (Могилев).
19.35. Наш комментарий.
19.40. Обратная связь. По материалам почты редакции общественно-политических программ.
20.25. Колыбельная.
20.45. «В краю большого солнца». «Даштиджум». Док. фильмы.
21.30. Телебиржа.
21.45. Экран белорусского кино. «Белые росы».
23.10. НИКа.

Первая программа
6.00. Утро.
8.30. Концерт.
9.00. Мультфильм.
9.25. «Марья-искусница». Худ. фильм.
10.45. II Всесоюзный фестиваль телепрограмм для детей и юношества. «Вверх ногами».
11.05. Поет Д. Хворостовский.
12.00. Информационная программа.
12.25. Клуб путешественников.
13.15. Программа Марийского телевидения.
13.45. Премьера док. фильма «Вечные селения».
14.25. Блокнот.
14.30. Бридж.
15.00. Информационная программа.
15.20. Воспоминания о песне.
15.55. «До Луны рукой подать». 2-я серия.
17.05. Мультфильм.
17.15. II Всесоюзный фестиваль телепрограмм для детей и юношества. «Антипод-3».
18.00. Информационная программа.
18.20. Премьера док. фильма «Взойти на сцену». Об артистах эстрады К. Новиковой и Р. Клейнере.
19.15. Премьера телефильма «Моя семья и другие животные». 1-я серия (Великобритания).
19.50. ВиД представляет: Поле чудес.
20.45. Спокойной ночи, малыши!
21.00. Информационная программа.
21.35. ВиД представляет праздничные выпуски программ «Год в эфире». В перерыве (24.00.) — Информационная программа.
1.10. Премьера док. фильма «Танцуют все».

Российский канал
8.00. Гимнастика.
8.20. Время деловых людей.
9.20. Английский язык.
9.50. Детский час (с уроком английского языка).
10.50. Английский язык. «Семейный альбом».
11.20. Мультфильм.
11.45. Российские меценаты. Мария Тенишева.
12.25. Ансамбль танца «Алан».
13.00. «К-2» представляет.
14.00. Вести.
16.00. «Завещаю... забыто?» Мурманск.
16.30. «Кавказ-ревю». Пятигорская студия ТВ.
17.15. Школа менеджеров.
17.45. Внимание: снимаю!
18.00. Фильмы Ю. Подниекса. «Мы». Фильм 2-й.
19.00. «Я люблю этот город вязевый»... Н. Михалков. С. Разгонов, Ф. Поленов, С. Ямщиков.
20.00. Вести.
20.20. «Новогодний пирог».
20.30. «Санта-Барбара». 2-я серия.
21.20. «Параллели». С.-Петербург.
21.50. Воспоминания об актере: Ростислав Плятт.
23.00. Вести.
23.20. «Шансон». Ретро-программа.

Суббота, 4 января

Белорусское телевидение
8.30. Утро республики.
8.45. Киноочерк.
9.00. Телевизионный экологический вестник.
9.35. Экран белорусского кино. «Белые росы».
11.00. Неделя планеты.
11.15. Показывает Гродно.
12.15. «Тропами заповедными». «Северные этюды». Док. фильмы.
12.50. Творческие портреты. Народная артистка СССР А. И. Климова.
13.55. «Кум куму любил и другие деревенские истории». Музыкальный фильм.
14.35. «Извините, вы уволены...» Женщина и безработица.
15.00. Киноэкран-91. Январь.
16.30. Новости.
16.35. Для школьников. Сокровища белорусской истории.
17.10. «Мария Мирабелла в Транзистории». Худ. фильм.
18.20. Для детей. Мультдетектив, или Шоу с кражей.
19.00. Панорама.
19.25. Играет пианист Томас Тэрина (США).
20.10. «Пес Барбос и необычайный кросс». Короткометражный фильм.
20.25. Колыбельная.
20.45. «Эти мгновения — вся жизнь». Фильм-концерт.
21.25. Телебиржа.
21.40. «Поезд в Голливуд». Худ. фильм.
23.15. НИКа.

Первая программа
7.30. Субботнее утро делового человека.
8.30. Мультфильм.
8.45. Видеоканал «Содружество».
10.00. Утренняя музыкальная программа.
10.30. Здоровье.
11.00. «Бурда моден» предлагает...
11.35. ЭХ. Экологическая хроника.
11.50. «Клоун — раз, клоун — два...»
12.30. В мире животных.
13.10. Актерская байка.
13.35. Лыжный спорт. Кубок мира. 30 км. Мужчины.
14.15. «Богатые тоже плачут». (Мексика).
15.00. Информационная программа.
15.20. «50X50». Телешоу.
16.35. Премьера док. фильма «Русский дом».
17.45. Международная панорама.
18.15. «Пчела Майя». 27-я серия.
18.40. Счастливый случай.
19.40. Премьера худ. фильма «Собака, которая умела петь». 1-я серия.
20.45. Спокойной ночи, малыши!
21.00. Информационная программа.
21.35. «Собака, которая умела петь». 2-я серия.
22.45. «Под знаком зодиака». Козерог. В перерыве (24.00) — Информационная программа.
0.50. Авторалли «Париж — Триполи — Кейптаун».
1.30. Ритмы аэробики.

Российский канал
8.00. Гимнастика.
8.20. «Романсеро о любви».
9.00. Баскетбольное обозрение.
9.30. В органном зале.
10.00. Предпринимательство и традиции.
10.15. Мультфильм.
10.30. Аты-баты... «Один на один».
11.00. Плюс одиннадцать.
12.35. «Как жить будем?»
13.20. «М — трест».
13.50. СКВ.
14.00. Вести.
14.20. «Чем жив человек». Будни сельского прихода.
15.20. Российские предприниматели. Козьма Солдатенков.
15.50. «Привет из Лондона». Великобритания — ваш друг.
16.10. «Со своей колокольни».
16.30. Фильмы Ю. Подниекса. «Мы». Фильм 3-й.
17.20. Московский театр «Современник». Будни и праздники.
19.05. «Познер и Донахью».
20.00. Вести.
20.20. «Новогодний пирог».
20.30. «Санта-Барбара». 3-я серия.
21.20. Премьера телецикла «Потомки». «Константиновичи». Фильм 2-й.
21.40. «Аглицкий юмор...»
23.00. Вести.
23.20. Росмузимпорт.

Воскресенье, 5 января

Белорусское телевидение
8.30. Утро республики.
8.45. Киноочерк.
8.55. «Белые крылья». Фильм-концерт.
10.00, 11.35, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.20 — Благотворительная акция «Возрождение». Трансляция из Минского Дворца детей и молодежи.
10.15. Новогодний международный шоу-турнир по плаванию «Минск-91».
11.45. НИКа.
12.25. Реклама.
12.40. Для детей. Літарынка.
13.20. Мультфильм.
13.40. «Омега-спорт» представляет: «Готовимся к юбилею...» Встреча с чемпионами 1982 г. по футболу Ю. Курнениным и Ю. Пудышевым.
14.20. Киноочерк.
14.40. Ветер странствий.
15.25. Реклама.
15.40. Играет камерно-инструментальный ансамбль Белорусского телевидения и радио.
16.05. Мультфильм.
16.40. Родное слово. Тележурнал.
17.40. «От и до». Телебиржа.
17.55. «Кувшин у родника». Фильм-концерт.
18.45. Киноочерк.
18.55. Реклама.
19.00. Панорама.
19.30. Выступление Митрополита Минского и Гродненского экзарха всея Беларуси Филарета.
19.45. Класс-концерт. Играет струнный квартет Белорусской государственной консерватории.
20.05. Мультфильм для взрослых.
20.25. Колыбельная.
20.50. «Увлеченные парусами», «Школа Василия Скакуна». Док. фильмы.
21.30. «Каскад». Контакт. Информация. Реклама.
21.45. «Операция «Ы» и другие приключения Шурика». Худ. фильм.

Первая программа
7.30. После третьих петухов.
8.00. Ритмическая гимнастика.
8.30. Тираж «Спортлото».
8.45. Поет Н. Крыгина.
9.00. С утра пораньше.
9.45. Как тебе служится.
10.25. Утренняя звезда.
11.25. Клуб путешественников.
12.25. Нива.
13.05. IX Международный фестиваль телепрограмм народного творчества «Радуга».
13.40. Лыжный спорт. Кубок мира. Эстафета 4×5 км. Женщины.
14.15. «Богатые тоже плачут». (Мексика).
15.00. Информационная программа.
15.20. Диалог в прямом эфире.
16.00. Много голосов — один мир.
16.05. Марафон-15.
16.55. Сеньфу — значит счастье.
17.55. Уолт Дисней представляет...
18.45. Информационная программа.
19.00. Видеодайджест.
19.30. Премьера рубрики «Благородное собрание».
20.30. «Елки-палки». Худ. фильм.
22.00. Информационная программа.
22.45. Бокс. Матч за звание чемпиона мира среди профессионалов-тяжеловесов.
23.30. «Звезды на манеже» (Германия). В перерыве (24.00) — Информационная программа.
1.20. «Астра» представляет: «Перепутье».

Российский канал
8.00. На зарядку становись!
8.20. «Аплодисменты». Концерт Ж. Бичевской.
9.00. «Хотите, верьте...»
9.30. Остров Жемчужина.
10.00. «Мне посчастливилось...» Программа для детей.
10.50. «Он человек был...» (А. Аникст).
11.50. Домашний клуб.
12.05. Фольклор. Неизвестные культуры.
13.20. Диалоги на вернисаже.
13.40. Лыжный спорт. Кубок
14.00. Вести.
14.20. Санкт-Петербургский балет. «Спящая красавица».
15.20. «Видеомы» А. Вознесенского.
16.05. Фильмы Ю. Подниекса. «Мы». Фильм 4-й.
17.00. «Белая ворона».
18.00. Чемпионат мира по баскетболу.
19.00. СКВ.
19.10. Прошу слова. В. Цветов.
19.25. «Капитал».
20.00. Вести.
20.20. «Новогодний пирог».
20.30. «Санта-Барбара». 4-я серия.
21.30. Лицом к России.
21.50. «И не забудь про меня...» Б. Окуджава.
23.00. Вести.
23.20. «Все прекрасно».

Суббота, 28 декабря

Программа БТ
17.00. «Непобедимые». Мультфильм.
17.10. Для школьников. Подсказки на манжетах. Новогодние советы.
17.50. Реклама.
17.55. Бизнесклуб «Партнер». Предновогодняя встреча предпринимателей.
18.55. Реклама.
19.00. Панорама.
19.25. «Балет Игоря Моисеева». Фильм-концерт.
20.30. «Здесь могут водиться тигры», «Парк культуры». Мультфильмы для взрослых.
20.45. Колыбельная.
21.00. «Голуби мои вы милые...». Док. фильм.
21.20. Телебиржа.
21.35. НИКа (Новости. Информация. Комментарии).
21.05. Вы просили показать... «Однажды двадцать лет спустя». Худ. фильм
23.50. «Песню берите с собою». Фестиваль белорусской песни в Беловежской пуще. Передача 3-я.

Первая программа
11.10. Утренняя развлекательная программа.
11.40. Центр.
12.25. Фильмы режиссера М. Калика. «Цена».
14.15. Музыкальный киоск.
14.45. ЭХ. Экологическая хроника.
15.00. ТСН.
15.15. Гонг.
16.30. В мире сказок и приключений. «Двенадцать месяцев».
17.40. «Веди».
18.25. «Любовь с первого взгляда». День первый.
19.05. «Пчела Майя». 26-я серия.
19.30. Кинопанорама.
21.00. Информационная программа.
21.35. Что? Где? Когда?
22.50. ТСН.
23.10. Европа плюс.
0.10. «Феликс» — европейский брат «Оскара».
1.40. Ночная феерия.

Российский канал
15.00. Спаси и сохрани.
16.00. Со своей колокольни.
16.20. Новый Пигмалион.
17.05. Аты-баты... «Обратите внимание».
17.40. «Рождественский пирог».
17.55. Вокруг Булгакова. Передача 5-я.
18.55. Парламентский вестник России.
19.10. «Познер и Донахью».
20.00. Вести.
20.20. Спокойной ночи, малыши!
20.35. «Белая ворона».
21.35. Премьера телевизионного цикла «Потомки».
21.55. Театральный разъезд. БДТ: вчера, сегодня, завтра. Е. Лебедев, В. Стржельчик, О. Басилашвили и другие. Часть 2-я.
23.00. Вести.
23.20. Росмузимпорт. Праздничный выпуск.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імёнаў, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгіналаў.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэдакцыя «НАРОДНАЙ ГАЗЕТЫ» прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы. Даведкі часова па тэлефоне 29-66-59.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце — 2-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Вільнюсе — 74-98-20; у Варшаве — 17-47-32; у Гомелі — 55-81-05; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220010, Мінск, Дом урада, пакой 369, тэл. 29-65-50.

ИНДЕКС 63868.
Выходит ежедневно, кроме воскресенья и понедельника, 250 раз в году.
Тираж 300 тыс. экз.
Подписана в печать в 19.10.
Газета отпечатана в типографии издательства «Белорусский Дом печати».
Способ печати — офсетный, формат А-2.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар
Іосіф СЯРЭДЗІЧ.